ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4656 8/21 ՅՈՒՆԻՍ 1901 ՇԱԲԱԹ 3 ՌԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1319 ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4656

درعليه‌ده غلطه‌ده (آره‌وك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղրշ.
» » » վեցամսեայ	70	»
» » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆրք.
» » » վեցամսեայ	20	»
[illegible]	11	

[illegible] 100 [illegible]

[illegible]

Տնօրինութեան համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրութեան:

ՎԵՐՋԻՆ ԽՕՍՔ ՄԸ

ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿԻ ԾՐԱԳՐԻՆ ՎՐԱՅ

Մինակ Պատրիարքարանը և Ուսումն. Խորհուրդը չեն որոնք աղեխարշ նամակներ կ'ընդունին նպաստի կարօտ անկեալ դասատուներէ: Խմբագրութիւններն ալ երբեմն կ'առնեն անոնց դառն հառաչը: Ասոնցմէ հատ մը հասած է այսօր երս Արեւելքի հասցէին, թախանձագին խնդրելով որ բան մը խօսուի իրեն համար, վասն զի տպագրական միջոցէ բացարձակապէս զուրկ կը գտնուի: Իր անունը ծածկելու պատճառ մը չունինք.—Յարութիւն Ծիվանեան է, «ողջնցածը»: Գուցէ ուրիշ խմբագրութիւններ ալ այս միջոցիս նմանօրինակ դիմումներու առարկայ կ'ըլլան իրենց ծանօթ ուրիշ դաստիարակներու կողմէ, որոնք հացերնին չեն կրնար ճարել և կամ հիւանդ ինկած են, երկու տխուր կացութիւններ որոնք իրարմէ շատ չեն տարբերիր:

Ի՞նչ կրնայ ըլլալ լրագրութիւնը այս տարաբաղդներուն համար, եթէ ոչ հանրային բարեգթութեան յանձնարարել զանոնք հրապարակաւ: Այս տեսակ հրաւէրները անարձագանգ չի մնացին,—պէտք է ըսել ի պատիւ հանրութեան ազնիւ զգացումներուն՝ կրթական վաստակաւորներուն նկատմամբ,—որքան ատեն որ Օգնութեան Սնտուկի մը հաստատութիւնը հեռանկար վիճակի մէջ էր ու տագնապին՝ պէտքը սրտցաւական: Այսպէս, Խասգիւղի անձնապաշտ վարժապետէն սկսելով՝ մինչեւ Դաւիթ Սարգիսեանին ու Մկրտիչ Սարըքաւին ընտանիքն ու որբերը նպաստաւորուեցան միմիայն լրագրական հանգանակութիւններով, առանց յիշելու ծերունի Թուաքան՝ Գաբրիէլ Նէրշապուհ՝ որ ինքն ալ համեստ նպաստ մը ստացաւ իր նախկին աշակերտներէն որոնք դիրք մը ունին այսօր հրապարակի վրայ:

Պարագան բոլորովին տարբեր է, սակայն, այսօր: Օգնութեան Սնտուկի ծրագիր մը կայ մէջտեղը, որ ծայրը ծայրին եկաւ գործադրուելու համար, ու վերջին վայրկեանին խզուեցաւ: Եւ հարկ է նորէն սկսիլ, բարեփոխել, Վարչութեան ներկայացնել ու վաւերացումը առնել: Ապահովապէս առնուազն վեց ամսուան աշխատութիւն կայ նորէն, նոյնքան ժամանակամիջոց մըն ալ հաշուելով՝ գործադրութեան սկզբնաւորութեանը համար:

Ու մէկ տարուան մէջ որքա՜ն դասատուներ կարօտութեան կը մատնուին:

Մտնուցուեցաւ արդէն թէ Ստեփան փաշա, որուն նախագահութեան յանձնուած էր Օգնութեան Սնտուկին ծրագիրը, անոր չորս հիմնական տրամադրութիւններէն երեքը անգործադրելի գտած էր, որով Քաղ. Ժողովը ետ դարձուց զայն: Այս պատահականութիւնը նախատեսուած էր այս էջերուն մէջ, առանց նոյն իսկ որոշ գաղափար մը ունենալու ծրագրին ամբողջութեանը վրայ և լրագրական հատկտոր ծանօթութիւններէ միայն դատելով: Ասկէ չի հետեւիր սակայն թէ դառնութիւն մը չզգացինք, ուսուցչական մարմնին և կրթութեան բոլոր բարեկամներուն հետ՝ երբ անորոշ ժամանակի մը համար նորէն յետաձգուեցաւ այս ձեռնարկութիւնը, կարճատեւ պատրանք մը պատճառելէ ետքը: Զարմանալին հոն է որ, ծրագրին հեղինակները ինչպէ՞ս և ինչո՞ւ չունեցան այս կանխատեսութիւնը, երբեւ անդամակից Տեսուչ Խորհուրդի մը՝ մօտէն տեղեակ ըլլալով Պատրիարքարանի տրամադրութիւններուն: Ի՞նչ օգուտ ընդդիմութենէ մը որ վերջ ի վերջոյ համակերպումի պիտի փոխուէր: Ուսումն. Խորհուրդը ո՛ր և է խմբագիրէ աւելի գիտէր թէ Կեդր. Սնտուկը մէկ ձեռքէ չէր կրնար հարիւր ոսկի նըպաստ յատկացնել—թէեւ հաստատուելիք Սնտուկը աւելիին արժանի ըլլայ: Թէ նիւթական որ և է փայլուն խոստումի փոխարէն, որ ըլլայ այդ Սնտուկին, Պատրիարք մը չի կրնար շրջաբերականով մը յանձնարարել այս կամ այն ապահովագրական ընկերութիւնը: Եւլն. եւլն:

Կատարուած իրողութեան մը հանդէպ կը գտնուինք, ու անցած դարձածին վրայ խորհրդածել, դիտողութիւններ բարդել անհարկի է: Վարչութիւն և Ուսումն. Խորհուրդ գիրար հասկցան այլեւս, և այս վերջինին ուրիշ բան չի մնար ընել՝ եթէ ոչ կատարել յանձնարարուած բարեփոխութիւնները, ու անգամ մըն ալ դնել զայն վարչական սեղանին վրայ:

Կրթական ծրագիրը—աւելի՛ բազմաճիւղ և երկար ուսումնասիրութիւն պահանջող գործ մը—հաւանաբար կարճ միջոցի մը մէջ պատրաստուեցաւ ու հաստատուեցաւ, որչափ որ կը յիշենք, քան այս ծրագիրը որ ձիւնէ գնդակի մը պէս կը ստուարանայ ու կը հալի՝ նորէն ձեւափոխուելու համար:

[illegible] նկատումներ որոնք մեր հանրային ամէն գործառնութեանց մէջ իրենց բաժինը ունին, այս էապէս մարդասիրական ձեռնարկութեան մէջ ալ սպրդեցան: Ժամանակին գրողներ եղան թէ ինչո՞ւ մէջտեղ չի դրուիր Ռէթէոս էֆ. Պէրպէրեանի պատրաստած ծրագիրը, միթէ կարելի չէ՞ր քանի մը յաւելումներ ու փոփոխումներ կատարելով անոր վրայ՝ գործադրութեան նախափորձ մը ընել:

Առանց որ և է իրաւունք ունենալու յանուն ուսուցչութեան բան մը ըսելու, կրնանք սակայն՝ իբրեւ սրտակից ու համակիր այդ ասպարէզին բոլոր աշխատաւորներուն՝ գոնէ ջերմ փափագ մը յայտնել որ Ուսումնական Խորհուրդը իր ամբողջութեամբ— որուն մէջ հայ վարժապետին վիճակին գիտակից անդամներ չեն պակսիր — նոր թափով մը զբաղի այս խնդրով: Հաւաքական ուսումնասիրութիւն մը, այդ մարմնին կողմէ, տարակոյս չունինք որ վերջնական ու դրական ելքի մը պիտի յանգեցնէ Օգնութեան Սնտուկին ծրագիրը,— որ պիտի ազատէ լրագրութի՛ւնն ալ, հասարակութի՛ւնն ալ, թշուառութեան մէջ ինկած դաստիարակներու վիճակին նկարագրութիւնն ընելէ ու կարդալէ, որոնք սրտի ճմլում կը պատճառեն: Եւ մանաւանդ պիտի ազատէ ծիւրած, ծերացած, անգործ ու վատառողջ դասատուները ձեռք կարկառելու տխուր հարկէն: Դէթ այս խնդրին համար չարժե՞ր քիչ մը աւելի փութկոտ ու գործնական ըլլալ:

Տ. Ա.

ՎԱՆԷՆ ՍԱԼՄԱՍՏ

ՃԱՄԲՈՐԴԻ ՆՕԹԵՐ

(Շար. երէկի թիւէն եւ վերջ)

Բ.

ՍԱԼՄԱՍՏ, 15 Ապրիլ

Քան քան մըն է որ կը բերթի մէջերնիս ու կը տեւէ 15 բոպէի չափ, երբ յանկարծ, բլրակի մը գլխէն, դիմացնիս կ'երեւի ընդարձակ տարածութիւնը Սալմաստի դաշտին, որ հեռո՛ւն, միգամած սարերուն ստորոտը կը հանգչի անսոր մըշուշի մը մէջ ծրարուած: Անդին, Ուրմիոյ ծովուն մէկ ծայրը կը պսպղայ արեգակին ճառագայթներուն տակ, որ երկնցած է Սալմաստի արեւելահարաւ սահմանին վրայ:

Մէկ ժամէն Սալմաստի դաշտին վրայ ենք, որուն հարաւային կողմի մէկ բլրակի գագաթին վրայ նստած է Ս. Յովհաննու վանքը՝ նայելով իր առջեւ տարածուող ընդարձակ դաշտին վրայ: Ինչպէս կ'երեւայ սուրբերն ալ բնութեան գեղեցկութիւններէն շատ կ'ախորժին:

Մեր հանդիպած առաջին գեղն է Քէօհնա Շահար (հին քաղաք), մասամբ թրքաբնակ, որուն մէջէն անցած ատեննիս կը հանդիպինք զանազան գիւղերէ հայ ուխտաւորներու բազմութեան մը—զարդարուած գեղանի հարսներ ու աղջիկներ, երիտասարդներ ու տղաք—որոնք յիշեալ Ս. Յովհաննու վանքէն իրենց տուները կը վերադառնան:

Հին քաղաքէն մէկ ժամ կը տեւէ Խոսրովա գիւղը, ուր հասնելնուս ուղղակի լազարիսթ հայրերու վանքը կ'իջնենք: Ապարանք պիտի ըսէի, եթէ բակին մէջ կանգնած եկեղեցին, պատին և տանիքին վրայ երեւցած խաչերը ու սեւազգեստ հայրերը չտեսնէի: Հիանալի, ընդարձակ շէնք մը, բազմատեսակ ծառերով և ծաղիկներով զարդարուած ու շըրջապատուած, և ճոխ ու ճաշակաւոր կահաւորումը սենեակներուն, որոնք մեր վանական նեղ ու մութ խցիկներէն բոլորովին տարբեր բաներ են, ոտքէն գլուխ եւրոպական դպրոցի մը տեսք ունի: Եթէ տունը վանք, ու իր բնակիչ հայրերը վանականներ հաշուենք, մեր վանքերը անապատներ, ու իր միաբանները մենակեաց ճգնաւորներ պէտք է համարիլ:

Նոյն իրիկուն, շրջակայ մօտ գիւղերը գտնուած ազգայիններ մեզի տեսութեան կուգան, իրենց ծննդավայրին, ընտանիքներուն ու ազգականներուն վրայ լուրեր առնելու: Սալմաստի դաշտը կը բաղկանայ քսանէն աւելի գիւղերէ՝ 100—500 տուն բնակիչներով: Դաշտին կեդրոնի գիւղերը այնքան այգիներ ու ծառաստաններ ունին, որոնք իրարու կպած ըլլալուն համար հեռուէն անծանօթ աչքի մը վրայ մէկ քաղաքի տպաւորութիւնը կը գործեն՝ Վանի լայնարձակ այգեստաններու նման:

Հայերը աննշան մաս մը չեն կազմեր հոս, որոնք ամէն գիւղի մէջ ունին վարժարան ու եկեղեցի: Քահանաները ողորմելի բաներ են: Տասնէն աւելի տարիներ առաջ ընդհանրապէս Վանեցիներ են եղած Սալմաստի եկեղեցականները, դըպրոցներ, գրադարան-ընթերցարաններ բանալով և այլն:

Սակայն, դժբախտաբար, վերջին տարիներուն մէջ, նախորդներուն յաջորդած են աւելի անարժաններ, որոնց՝ ինչպէս նաեւ կարգ մը թրքահայ ու ռուսահայ պորտաբոյծներու տգեղ ընթացքը՝ առհասարակ բոլոր Հայերու վարկը կոտրած են այս հիւրասէր ժողովուրդին աչքին:

Սալմաստի մէջ Աղբակցի գաղթականներ շատ կան, որոնք ընդհանրապէս երկրագործութեամբ ու մշակութեամբ կ'ապրին:

Միւս օրը, օսմ. հիւպատոս Նումի պէյին այցելութեան կ'երթամ:

Երկու օր յետոյ, ստացած հեռագրի մը վրայ, Ուրմիայէն Սալմաստ կը հասնի Պարսկաստանի Պապական Նուիրակ Մոնսինեօր Լէնէ, որ իր աթոռը Ուրմիա հաստատած է, իր հետը ունենալով Ուրմիայի քաղդէացի Ասորիներու Առաջնորդ Մար Թոմա:

Սալմաստի Կաթոլիկ Ասորիներու Առաջնորդ Իսահակ եպիսկոպոսի և լազարիսթ հայրերու մէջ, Խոսրովա գիւղին կալուածատիրական և ուրիշ իրաւական խնդիրներու առթիւ, տարի ու կէսէ ի վեր ծագած վէճը, որ Թաւրիզի դատարաններուն առջեւ երկարելով մեծ ծախքերու դուռ բացած և անհետեւանք մնացած էր, հիմայ պիտի քննուի Տ. Լէնէի նախագահութեամբ և Տ. Թոմայի ու Բէժօդի անդամակցութեամբ կազմուած ժողովին առջեւ, որ Հռոմի որոշմամբ ընտրուած է: Գիւղացիներուն մեծամասնութիւնը, որ Տ. Իսահակին կողմը հակած կ'երեւի, կը սպառնայ օրթոտոքսութեան դիմել՝ եթէ իր կարգ մը պահանջներուն բաւարարութիւն չի տրուի:

Ասոր նման վէճ մըն ալ Սալմաստի Հայ-Հռոմէականներն ունին, որոնց Առաջնորդ Հ. Մովսէս Նազարեանը պաշտօնանկ եղած ու իր տեղը դրուած է խեղճ քահանայ մը՝ Տ. Դաւիթ անուն: Հ. Մովսէս կրթեալ ու գործունեայ Մխիթարեան մըն է, դեռ երիտասարդ: Ժողովուրդը անոր 10—12 տարիներէ ի վեր ունեցած անշահախնդիր գործունէութենէն հրապուրուած, չուզեր զրկուիլ իր սիրելի հովիւէն, որուն համար հանրագրութեամբ մը վերայիշեալ ժողովին դիմեց, և իր խնդիրքը դժբախտաբար անհետեւանք մնաց: Սալմաստը Հ. Մովսէս մը և Վանը Հ. Անտոն մը դժուար կըրնան գտնել, և սակայն այս որոշակի ուղղութեամբ բռնուած ընթացքը դաս մը պիտի ըլլա՞յ իրենց՝ ձեռնթափ ըլլալու այս տեսակ ճղակոտոր եղած գործունէութիւններէ՝ ուր իրենց աշխատութիւնները յանկարծ [illegible] կ'ըլլան, ջլատելով ու փետրաթափ ընելով անոնց ունեցած ամբո՛ղջ եռանդն ու բարի տրամադրութիւնները: Երբ այսպէս է, աւելի լաւ չէ՞ր ընել իրենց վանքերը քաշուելով զուտ գրական ու գիտական աշխատութիւններու տալու ինքզինքնին՝ աւելի օգտակար ըլլալու հաւանականութեամբ: Այն տեսակ ատեն մը, երբ էջմիածնի թուլութեան հետեւանքով, Սալմաստի Հայոց փոխառաջնորդութիւնը յանձնուած է ողորմելի քահանայի մը, որ ո՛չ խելք ունի և ո՛չ մեղք, ցաւալի է Հ. Մովսէսին հեռացումը, քանի որ Հայ-Լուսաւորչականի և Հ. Հռոմէականի միջեւ խտրութիւն չէ դրած ան:

Ց. ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ

ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԸ

Ժօզէֆ Դիլօրմէ, Ըռվիւ Մօվ'ի բարեսէր և երբեմնի գրական քննադատը կէսօրէն յետոյ իր գրքերով լեցուն աշխատութեան սենեակին մէջ նստած էր, և թղթերով խճողուած գրասեղանին վրայ հակած՝ նուրբ ու կանոնաւոր գրերով յօդուած մը կը գծէր՝ երբ իր պառաւ տնտեսուհին այցելութեան տոմս մը բերաւ իրեն: Մեքենաբար կարդաց զայն, և ըսաւ.

—Վիքթոր Բրիոմօ՞ն. չե՛մ ճանչնար այդ պարոնը. ի՞նչ կերպարանք ունի:

—Տակաւին շատ երիտասարդ, առաւելն քսան երեք կամ քսանչորս տարեկան է, պատասխանեց պառաւ մատակարարուհին: Գեղեցիկ, խարտեաշ և վայելչաձեւ երիտասարդ մըն է. կարծես թէ արեւածաղիկ կը հոտի: Կ'երեւայ թէ շա՛տ բարձր ընտանիքէ է:

Դիլօրմէի շըթանց վրայ թեթեւ ժպիտ մը թրթռաց: Յետոյ յարեց.

—Թո՛ղ ներս գայ:

Երիտասարդը ներս մտաւ: Անոր վըրայ տրուած տեղեկութիւնները ճիշդ էին: Ասկէց զատ, այցելուն շատ զուարթ, շատ թեթեւհոգի և շատ անփոյթ կ'երեւէր: Նոր ձեռնոցով ծածկուած ալ ձեռքը առանց սեթեւեթի, ազատօրէն կարկառեց քննադատին և համարձակ կերպով յայտարարեց.

—Ես ինքզինքս, ձեր նոր քարտուղարը՝ կը ներկայացնեմ ձեզ, յարգելի վարպետ:

—Բայց ինչպէ՞ս կ'ըլլայ ատիկա, գոչեց Դիլօրմէ ապշած:

Վիքթոր Բրիոմոն ժպտեցաւ իր յաղթութեան վրայ վստահ:

—Արդարե՛ւ, ձեր քարտուղարը: Այս բանս քիչ մը կը զարմացնէ՞ ձեզ, բայց այս այսպէս է: Խնդրեմ, կարդացէ՛ք սա նամակը:

Ու երիտասարդը իր գրպանէն կըռքուած պահարան մը հանեց: Ըռվիւ Մօվ'ի տնօրէնին մէկ նամակն էր, որուն մէջ Դիլօրմէէ կը խնդրէր որ բարեհամբոյր ընդունի Պարոն Վիքթոր Բրիոմոնը, որ ջերմապէս յանձնարարուած էր Տօն Օ. մօնվիլի դքսին, «Ըռվիւին արժէթղթերէն ունեցող գլխաւոր անձանց միայն կողմէն»: Այս նորատի Պարոն Բրիոմոնը, որ հարուստ է արդէն, թերթին արժէթղթերուն յիսուն հատը ինքը գնած էր արդէն, այն պայմանաւ որ այդ խմբագրութեան քով իրեն պաշտօն մը յատկացուի և իր արժէթղթերուն տոկոսը երբ ամսական իրեն վճարուի: Տնօրէնը, նամակին յետ գրութեան մէջ մանրամասնօրէն կ'աւելցնէր. «Չե՛նք գիտեր ի՛նչ ընենք այս մարդը, որ ո և է մասնաւոր բանի յարմարութիւն չունի, այս պատճառաւ ձեր գրագիրը անուանեցինք. մեծապէս երախտապարտ պիտի կացուցանէք մեզ. եթէ հաճիք օրը մէկ երկու ժամ զբաղեցնել զինքը:»

Ժօզէֆ Դիլօրմէ նախ դժգոհութեամբ ճակատը կնճռեց, բայց պատմութիւնը զուարճալի թուեցաւ իրեն և երիտասարդին համակրելի ու ինքնավստահ ձայնը գրաւեց զինքը:

—Ճշմարիտ է, յարգոյ նամակը ամբողջովին կարդալէ յետոյ, իմ քարտուղարս անուաներ են ձեզ, բայց դժբաղդութիւնը հոն է որ ես քարտուղարի պէտք չունիմ, և կեանքիս մէջ երբեք պէտք չեմ ունեցած. ձեզի համար գործ չունիմ:

—Ա՛հ, բայց արգելք մը չէ ատիկա, վնաս մը չի տար իմ գործիս, ըսաւ Բրիոմոն:

—Օ՛ն, լա՛ւ նստեցէք քիչ մը և շաղակրատե՛նք, ըսաւ քննադատը, միշտ քաղաքավարութեամբ և այս տեսարանէն զուարճանալով: Քիչ մը լատիներէն և յունարէն գիտէ՞ք:

—Ո՛չ, պատուարժան վարպետ, ես բոլորովին ժամանակիս նորաձեւ դաստիարակութիւնը ստացած եմ:

—Ճեմարանի քննութիւնն անցուցա՞ծ էք:

—Հը՛ ... հը՛ ... հը՛ ... ո՛չ, բնա՛ւ: Բայց լաւ ձի հեծնել գիտեմ, քաջ կը թիավարեմ, սուսերամարտութեան լաւ վարժ եմ, խիստ լաւ պարել գիտեմ, իսկ հեծելանիւի համար արդէն շատո՛նց վկայագիր ստացած եմ, որով մինչեւ Բարիզ կրնամ երթալ:

—Այս բաները շատ վայելուչ և շատ գնահատելի են, բայց իմ գործիս համար մեծ արժէք չունին, գոնէ քիչ մը Ձեր Մայրենի լեզուն գիտէ՞ք:

—Ո՛հ, այո՛, շա՜տ լաւ կը խօսիմ, բայց պէտք է ձեզ խոստովանիմ որ քերականութիւնը չեմ սիրած:

—Ձեր ձեռագիրը ինչպէ՞ս է, լա՞ւ է:

Երկուքնին ալ անձայն սկսան ծիծաղիլ:

—Ուրեմն ձեզ դիւրին չպիտի ըլլայ զբաղում մը գտնել, ըսաւ Դիլօրմէ բարեմիտ ծիծաղով մը: Կուզէ՞ք անպատճառ իմ գրագիրս ըլլալ:

—Անպատճառ, յարեց երիտասարդը անկեղծութեամբ: Չէ՞ք կրնար մտածել թէ ի՜նչ մեծ ծառայութիւն մը կը մատուցանէք ինծի: Հակիրճ և սրտաբաց խօսելով, տեսէ՛ք, եղելութիւնը սա է. աղջիկ մը կը սիրեմ, Օտէդդէ է անունը, հիանալի արարած մը: Արդէն ութ ամսէ ի վեր նշանած ենք, բայց ծնողքը այն ժամանակ միայն կ'ուզեն մեր ամուսնութիւնը կատարել՝ երբ ես ճշմարիտ և լուրջ պաշտօնի մը մէջ գտնուիմ: Բայց որովհետեւ բան մը չեմ գիտեր և բանի մըն ալ յաջողակութիւն չունիմ, ուստի ի զուր տեղ գործ մը փնտռելու [illegible] եղայ: Վերջապէս միտքս ինկաւ Ըռվիւ Մօվ'ի դիմել: Եթէ դուք ալ զիս չընդունիք, այն տանէն իմ յոյսս բոլոր կորսուած է: Ահա այս պատճառաւ ընդունեցէ՛ք զիս, այն ատեն անիկա այս քառասուն և ութ ժամուան մէջ իր հաւանութիւնը կուտայ ինծի, որովհետեւ ձեր գրածները մեծ գնահատութեամբ կը կարդայ և եթէ գիտնայ որ ես ձեր քարտուղարն եմ այն ատեն պիտի հաւատայ որ ձեզի հետ ժամերով կ'աշխատիմ: Եւ այսպէս իմ կեանքիս երջանկութիւնը ձեզ պիտի պարտիմ ... Ա՛հ, Մեծայարգ Տէր, եթէ գիտնայիք թէ ինչպէ՛ս գեղեցիկ, քաղցր և սիրելի է իմ Օտէդդէս՝ այն ատեն չէիք վարաներ զիս ....

—Այլ ես չեմ վարաներ, բարեկամս, ըսաւ Դիլօրմէ հայրաբար, և հոգւով ուրախացած եմ որ այս պզտիկ ծառայութիւնը ձեզ պիտի կարենամ ընել: Այժմէն իմ քարտուղարս էք: Բայց տակաւին միշտ յարմար բան մը չեմ գտներ ձեզ զբաղեցնելու համար:

— Ձեր գրադարանը յարդարե՞մ:

Բրիոմոն այս բառերը ըսելով, [illegible] վիճակի մը մէջ ձեռքով այնպէս մը դպաւ գիրքերու ահագին դէզի մը որ ամէնքն ալ գետնին վրայ գլորեցան:

—Յանո՛ւն Աստուծոյ, գիրքերը իրենց տեղէն մի՛ շարժէք, աղաղակեց Դիլօրմէ սարսափահար: Արդէն ձեր աշխատելու կերպը դող կը պատճառէ ինծի: Աւելի լաւ կ'ընէք եթէ անտառին մէջ փոքրիկ շրջագայութիւն մը կատարէք, հիմայ այնտեղ շատ մը գեղեցիկ կիներ պտոյտի ելած են: Ես եթէ ձեր տեղը ըլլայի այս բանը պիտի խենթեցնէր զիս՝ ուրախութենէս:

—Շնորհակա՛լ եմ: Տակաւին շատ կանուխ է և հաւանական է որ այնտեղ անոր ալ պատահիմ: Ինչպէ՞ս պիտի հաւատայ որ ես ձեր քարտուղարն եմ, եթէ դատարկապորտի պէս ամէն կողմ պտըտիլս տեսնէ:

—Այ՛ո, սատանան տանի, ո՞ր ժամանակ զիս առանձին կրնաս թողուլ, առանց անախորժ պատահումներէ վախ ունենալու:

—Ժամը չորսին:

—Ուրեմն տակաւին ամբողջ ժամ մը կայ: Ինչպէ՞ս կ'ըլլայ, եթէ լրագիր կարդաք: Այսպէսով կը զուարճանաք:

—Ա՛հ, ո՛չ այնքան չեմ սիրեր կարդալ: Միշտ քունս կու գայ երբ կարդամ:

—Է՛հ, լա՛ւ, քիչ մը քնացէք. այս թիկնաթոռին մէջ փառաւոր կը քնացուի:

Եւ նուրբ խորամանկութեան ժպիտ մը աւելցնելով յարեց.

—Եւ այդ միջոցին եթէ զիս չի խանգարէք, յօդուածս պիտի վերջացնեմ:

—Ափսո՜ս չըլլար, հառաչեց երիտասարդը, երբ ցորեկ ժամանակ քնանամ ստամոքսի անհանգստութիւններ կ'ունենամ միշտ:

—Եթէ այդպէս է, բնականաբար պէտք չէ քնանալ: Ուրեմն, քովի դահլիճս կ'երթաք և սիկառ մը կը ծխէք:

—Հապա եթէ ձեր տնտեսուհին զիս տեսնէ: Եւ եթէ իմ աներս, որ իմ ի՜նչ բնաւորութեան տէր ըլլալս կը ճանչնայ և շատ կասկածոտ է՝ ձեր մատակարարկինը հարցափորձելու խորհուրդը ունենայ: Ոչ, աւելի լաւ է որ ձեր քովը մընամ: Այս բանը շատ տհաճութիւն կը պատճառէ ձեզ:

—Ո՛հ, ինչպէ՞ս այդպիսի մտածում մը ձեր մտքէն կ'անցնի: Բայց ի հարկէ ձեզ կը տաղտկացնեմ՝ երբ ես աշխատութիւն ունիմ:

—Այ՛ո, այ՛ո, իրաւցնէ անախորժ է, ըսաւ Բրիոմոն, որովհետեւ ... տեսէ՛ք ... ինծի հետ այնքա՛ն ազնուաբար վարուեցաք որ տակաւին ձեզնէ բան մըն ալ պիտի խնդրէի, եթէ ձեր յօդուածին աւարտման համար չտապելու պարտաւոր չըլլայիք: Մի գուցէ ձեզ շատ ձանձրոյթ կը պատճառեմ:

—)(32)(—

ԺՕՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

Ե.

Սէվրաքն էր, որ բոպէէ մը ի վեր հոն կեցած, գեղանի Անգլուհին կը դիտէր զարմացմամբ:

—Օրիորդ ըսաւ...

Ու պիտի շարունակէր ըսել. «Զգուշացէ՛ք, ծանրակշիռ կերպով փափուկ դիրքի մը կը մտնէք ինքզինքնիդ», երբ Սառայի փայլակնացայտ մէկ նայուածքը շրթունքներուն վրայ գամեց ըսելիքը: Այդ նայուածքին մէջ այնքան զայրոյթ կար որ Սէվրաք ետ քաշուեցաւ: Ու հանդարտ կերպարանքով մը և ժպտուն աչքերով, մարքիզին ուղղելով իր խօսքը, գեղանի Անգլուհին ըսաւ զուարթօրէն.

—Մարքի՛զ, իրաւ որ շատ աժան է այս տեսակ սիկառ մը: Արդէն ինծի ըսած էին թէ հռոմէական բոլոր ազնուապետական տուները անձկութեան, տագնապի մէջ են... Դուք երկու հարիւր ոսկի կու տաք այս բուրոյին, ես հազար ոսկի կու տամ, զայն պահելու համար:

Սառա չէքի տետրակ մը հանելով գըրպանէն, ու դերձակուհիի հաշիւ մը մաքրելու նման, քանի մը բառեր գրեց և թուղթը անջատելով՝ հասոյթի դումարին վրայ նետեց զայն, ըսելով.

—Աղքատներուն համար է:

Այս անգամ մարքիզը իբր կնամեծար վարուեցաւ և ծափահարեց Սառայի առատաձեռնութիւնը, պռավօ գոչելով, որուն միացան իր բարեկամները: Այդ ծափահարութեանց ու հուրրաներուն մէջտեղ, Սառա դէմքը դժնդակ ու նայուածքը խոժոռ՝ Սէվրաքի կողմը ծռեցաւ, որ անշարժ դիրքի մը մէջ կը գտնուէր, դէպքին վերջաւորութեան վրայ ապշահար:

—Պարո՛ն, կը տեսնէք թէ, ըսաւ Սառա, ո՛չ ձեր խորհուրդներուն և ո՛չ ալ ձեր աջակցութեան պէտք ունիմ: Ուստի կը խնդրեմ որ այսուհետեւ տա՛լ զանց ընէք ձեր խորհուրդները:

—Ներեցէ՛ք, օրիորդ, չկրցի առաջին շարժում մը զսպել, ըսաւ պատանին մեղմօրէն, երբ լսեցի ձեզի եղած անպատշաճ առաջարկը... Վախցայ որ ծայրայեղ գթութեան մը զոհ չըլլաք:

Ու այս վերջին խօսքը ըրած միջոցին՝ Սէվրաք չկրցաւ թեթեւ ժպիտ մը զսպել, ինչ որ ա՛լ աւելի կատղեցուց Սառան: Մանկամարդ Անգլուհին նախատուած զգաց ինքզինքը այդ լուրջ ու ծանրախոհ երիտասարդին կողմէ: Դէմքը տժգունեցաւ ու արցունքներ շողացին աչքերուն մէջ, որոնք բարկութենէն ցամքեցան:

—Անպատեհ կերպով զիս պաշտպանելնիդ աւելի թշնամանք մըն է ինծի համար քան թէ մարքիզին ըրած փորձը, ըսաւ Սառա:

—Ուրեմն ինծի ներելու շնորհքը ըրէք, պատասխանեց Սէվրաք:

Ու քանի մը քայլ առնելով հեռացաւ, յոխորտ նայուածքներ նետելէ յետոյ Բադրէյսքի մարքիզին վրայ:

Գալով Տիկին Սթիւարթի, որ անգլիական հանդէսներու սիրական ընթերցման մէջ թաղուած՝ բնաւ ուշադրութիւն չէր դարձուցած միջադէպին, որուն մէջէն Սառայի յաղթութեամբ ելլելուն վստահ էր:

Այդ բարեգործական վաճառումը շատ լաւ հասոյթներ արտադրեց: Սառայի իշխանական առատաձեռնութիւնը խել մը մեկնութեանց պատճառ եղաւ: Բանտոլֆինի իշխանուհին ջերմապէս պաշտպանեց Սառան, անոր դէմ ուղղուած քննադատութիւններուն պատասխանելով:

—Չենք կրնար անաչառ կերպով դատել զայն, ըսաւ իշխանուհին: Անգլիացի է ան, մանաւանդ արտակեդրոն անգլիացի: Եթէ իտալացի կին մը ըլլար անոր տեղ, չպիտի ուզէր սակարկութեան մտնել մարքիզին հետ. Գերմանուհի մը, միամիտ ու ընչասէր, սիկառը պիտի տար և երկու հարիւր ոսկին պիտի առնէր: Ֆրանսուհի մը, չարաճճի ու դրական, դրամը պիտի առնէր և սիկառը վար պիտի դնէր: Անգլուհի մը միայն կարող էր անոր գինը հնգապատկել և յաղթական դուրս ելլել դժուարին կացութեան մը մէջէն, ուր կրնար համբաւը վտանգել:

—Բաւ չէ Անգլիացի ըլլալ, պէտք է նաեւ միլիոնատէր ըլլալ, աւելցուց Վալսէրրա իշխանուհին, որ Բադրէյսքի մարքիզին քուզինն էր:

Միջադէպը նոյն իրիկունն իսկ կոմսին ականջը ինկաւ, որ մեղմօրէն յանդիմանեց Սառան: Այս վերջինը այնքան շնորհալի կերպով ինքզինքը արդարացուց որ անկարելի էր կոմսին աւելի առաջ երթալ: Մնաց որ Սառա չէր ըմբռներ իր բռնած ընթացքին ծանրակշռութիւնը: Վայրենիի մը պէս ազատ մեծցած ըլլալով, վարժուած էր իր քմահաճոյքներուն հետեւելու:

(Շարունակելի)

—Տեսնենք, ի՞նչ կրնայ ըլլալ առիկայ։ Խօսեցէ՛ք, քանի որ սկսաք։

—Ուրեմն, հետեւեալն է, նշանեալս և մայրս Նիս կը գտնուին։ Զարմացանք կը սիրեմ Օսէդդին և դեռ մէկ բաղձանք մը ունիմ, այն է իրեն պաշտօնապէս տեղեկացնել թէ ես պաշտօն մը գտած եմ, ուրկէ կախեալ է մեր երջանկութիւնը։

—Պէտք է գրէք անոր...։

—Իրաւո՛ւնք ունիք։ Եւ այնպիսի նամակ մը մեր կեանքին մէջ դարագլուխ պիտի ըլլայ, ընտանեկան դիւանին մէջ պիտի պահուի։ Այդ պատճառաւ կ'ուզէի որ վսեմ ոճով, գեղեցիկ ու շնորհալից բառերով, մէկ խօսքով՝ պզտիկ և դիւրըմբռնելի, մեծ վարպետի մը գործը... առանց ուղղագրական սխալներու նամակ մը գրել։

Եւ Բրիսոն քօլալերական ժպիտով մը աւելցուց.

—Եւ անտարակոյս ձեզի համար չա՛տ դիւրին է այս բանը գրելը։

Դիէօրմէ այնքա՛ն սրտանց սկսաւ խնդալ որ երիտասարդը յափշտակուելով ուրախութեան անկեղծ քրքիջով մը գոչեց։

—Կ'ուզէ՞ք։ Իրա՛ւ։ Ա՛հ, փառաւոր է այս։ Եւ հիմայ անմիջապէս պիտի գրէք, այնպէս չէ՞։

Եւ իրաւ ալ, Ժօզէֆ Դիէօրմէ, թէ՛ այս խօսակցութեան վերջ մը տալու և թէ դերերու այս փոխանակութենէն հաճոյք մը զգալուն համար, սկսաւ իր երիտասարդ քարտուղարին թելադրութիւնը գրել շնորհալի ոճով մը և մաքուր գեղագրութեամբ մը։

Թարգմ. ՕՐ. ՖԼՕՐԱ

Քաղաքական Լուրեր

ՊԻԶՄԱՐՔԻ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆԸ

Պիզմարք իշխանին արձանը.—Պ. Լէվէցովի եւ Ֆոն Պիւլովի բանախօսութիւնները.—Բացման հանդէսը.— Վիլհէլմ կայսեր այցելութիւնը։

Հանրային հանդիսաւորութեամբ Պիզմարք իշխանին ի յիշատակ կանգնուած արձանին բացումը, որ մինչև կը յետաձգուէր, վերջապէս տեղի ունեցաւ երկուշաբթի օր Պէրլինի մէջ, Ռայխսթակի պալատան առջեւ։ Բացման հանդէսին ներկայ էին Վիլհէլմ կայսրը ու կայսրուհին, իշխաններ, ֆոն Պիւլով, նախարարներ, զօրավարներ և Խորհրդարանի բազմաթիւ անդամներ։ Ռէյնոլտ Պէկաս արձանագործը չինած է Պիզմարքի արձանը, որ երկաթեայ նախարարապետը կը ներկայացնէ զօրավարի համազգեստով, գլուխը սաղաւարտով ծածկուած, ձեռքը յենած քարտէսի մը վրայ, խոհուն կերպարանքով մը դիտելով հորիզոնը։ Պիզմարքի ոտքերուն տակ կան խորհրդանշանական չորս խումբեր. կին մը որ պատմութիւնը կը ներկայացնէ, առեղծուածային սփինքսի մը վրայ կրթընած մագլօրէն. դարբին մը մուրճի հարուածներ կ'իջեցնէ սուրի մը վրայ. դիցուհի մը փութաձև գզակով մը ծածկած գլուխը, գազանի մը վրայ դրած է ոտքը. հսկայ մը իր կռան ուսերուն վրայ կը կրէ երկրագունդը։ Արձանը հիացիկ տպաւորութիւն մը կը ձգէ զայն տեսնողներուն վրայ, և անտարակոյս արձանագործին ամէնէն լաւագոյն գործերէն մէկն է, եթէ ոչ լաւագոյնը։ Կէսօրին բացման արարողութիւնը սկսաւ։ Վիլհէլմ կայսրն ու կայսրուհին ամպհովանիի մը տակ բազմեցան՝ հաղորդաւոր աշակերտներու և աշակերտուհիներու կողմէ խմբերգ մը երգուեցաւ։ Յետոյ Պ. Լէվէցով խօսք առնելով ըսաւ թէ Պիզմարքի արձանը ամբողջ Գերմաններուն կողմէ կանգնուած է։ Յարեց թէ Պիզմարքի յիշատակը պատմութեան մէջ պիտի մնայ, թէ հանգուցեալ նախարարապետը ազգային հերոս մըն էր, զոր աշխարհ հիացումով կը դիտէր, և թէ ամէն անոնք որ իր արձանը տեսնէին, պիտի ըսէին. «Մա՛րդ մըն էր անիկա»։ Յետոյ նախարարապետ Ֆոն Պիւլով բանախօսութիւն մը ընելով ըսաւ թէ չկայ մէկը որ չգիտնայ ու չզգայ թէ երկաթեայ նախարարապետին ապրած օրերը երբեք չպիտի մոռցուին և թէ անոր նուիրուած հիացումն ու երախտագիտութիւնը երբեք չպիտի դադրին, որքան ատեն որ գերման սիրտ մը տրոփէ, գերման բերան մը խօսի, ու գերման բռունցք մը սեղմուի։

«Պիզմարք, աւելցուց Ֆոն Պիւլով, առիւծի բնաւորութիւն ունէր։ Երկրի վրայ կը կանգնէր կաւէ փոշիին մէջ։ Կաւը առաջ կը բերէ արդարացի հակառակամարտութիւն մը ու անարդար քամահրանք մը, ուղղամիտ թշնամութիւն մը ու կոյր ատելութիւն մը։ Երբ կաւէ փոշին ցրուած է ա՛լ, այն ատեն կը տեսնուի փողփողումը արդիւնաւէտ գործերու և անբաղդատելի անձնաւորութեան։ Պիզմարք Մեծն Վիլհէլմի հրամանին տակ ծառայելով և անոր հետ համախորհուրդ գերմանական կայսրութիւնը հիմնելէ յետոյ, երկրին և աշխարհի խաղաղութիւնը ապահովեց, գործելու իր սահմանը այնպիսի եղանակով մը չափաւորելով, որ շատ հազուագիւտ է ինքնին։ Կատարած և ի գլուխ հանած է, ինչ որ, ամբողջ դարերու միջոցին, գերման ժողովրդեան նպատակը և անոր ամէնէն ազնիւ մտքերուն ջանքը եղած է, ինչ որ Օթոնները, Սալեան կայսրերը, Հօհէնշթաուֆէնները ի զուր փորձած էին, ինչ որ 1813ին պատերազմիկները երազած էին իբր իրենց յաղթանակին վարձատրութիւնը, բայց չէին կրցած ձեռք բերել զայն, որուն համար գերման գաղափարի մարտիկոսներու շարք մը կռուած ու տառապած էր։ Պիզմարք միևնոյն ատեն նոր ժամանակներուն չուկէնը և ռահվիրան եղած է գերման ժողովրդեան համար։ Ամէն տեսակէտով կը գերազանցէ մեզ, և սակայն կ'ըսեմ ոչ թէ անոր համար որ հայրենասիրական պարտականութիւն մըն է հաւանութիւն յայտնել անոր ամէն ըսածին ու ըրածին, որովհետև յիմարները և մոլեռանդները միայն կրնան պնդել թէ Պիզմարք չէ սխալած երբեք։ Չեմ ալ ուզեր ըսել թէ առածներ չինած է ան, որոնց պէտք է հնազանդինք տկարայ, որովհետև անխախտ վարդապետութիւններ չկան ո՛չ քաղաքական կեանքի և ո՛չ ալ տնտեսական կեանքի մէջ։ Պիզմարք ինք ալ մեծ կարեւորութիւն չէր տար այդ վարդապետութեանց։ Ինչ որ Պիզմարք սորվեցուցած է մեզի, սա է թէ բանաւոր և բարոյական քաղաքականութեան մը իբր առաջնորդ առնելու է ո՛չ թէ անձնական քմահաճոյքները, ժողովրդական յեղակարծ հոսանքները և ո՛չ ալ տարտամ տեսութիւնները, այլ միայն ազգին իրական և տեւական շահը և հանրային ապահովութիւնը։ Իր բոլոր գործերը ցոյց կու տան մեզի թէ քաղաքականութեան մէջ, կարեւոր է ամէն պարագայի մէջ որոշապէս գիտնալ սահմանները այն բանին՝ զոր վտանգի կը դնենք, ինչ որ կարելի պիտի ըլլայ ձեռք բերել երկրին բարեկեցութեան համար։ Պիզմարք որ և է խումբի չէր պատկաներ, այլ ամբողջ ազգին։ Պիզմարք, քաղաքական գետնին վրայ, գործելու ասպարէզին մէջ այն եղած է, ինչ որ էր Կէօթէ մտքի աշխարհին մէջ արուեստի ու գրականութեան գետնին վրայ։ Շնորհիւ Պիզմարքի, վստահ ենք թէ գերման ազգը երբեք չպիտի դադրի միւս ազգերուն հաւասար իրաւունքներ ունենալէ, և միութիւնը, անկախութիւնը ու զօրութիւնը պահելէ։ Գերման ազգը ինքզինքը կրնայ դիտել իբր հայելիի մը մէջ, որովհետեւ ամէն բանէ առաջ, բառին ամէնէն լայն իմաստովը գերման մըն է։ Մեր առջեւ ունինք յաղթութեան պողոտան։ Եթէ այդ փառաւոր ուղին Ասքանեաններէն ու Նիւրէնպէրկի պիւրկրավներէն մեզ կ'առաջնորդէ մինչեւ գերման մեծ կայսրը, առիկա ամէնէն աւելի կը պարտինք սա արձանը ներկայացնող հանճարի մարդուն յարատեւութեան, դիւցազնական քաջութեան, իմաստութեան, և այն աշխատութեանց, զորս կատարեց արքայական գերդաստանի մը համար, որ Գերմանիոյ հայրենակցաց լաւ եղած է ընդ մինչ միացնելու համար հիւսիսն ու հարաւը։ Եւրոպայի մէջտեղը գտնուելով՝ միշտ ստիպուած ենք զգուշ ըլլալ. բայց բաւական զօրաւոր ենք ամէն կողմէ պաշտպանելու համար մեր անկախութիւնը։ Նկատի առնելով քաղաքական, կրօնական և տնտեսական տեսակէտով մեր մէջ գոյութիւն ունեցող հակասութիւնները, երբեք զերծ չպիտի ըլլանք ներքին կռիւներէ, բայց ատոնք ա՛լ չպիտի կրնան խորտակել այն կապը, որ երեսուն տարի առաջ ամրապնդուեցաւ։ Այդ մեծ մարդուն անունը թո՛ղ իբր կրակի սիւն մը փայլի մեր ազգին առջեւ։ Թո՛ղ մեր գերման ժողովուրդը, իր բարեբաստիկ ու դժբաղդ օրերուն մէջ, իր ճակատագրին դիմէ, խաղաղութիւն ու ազատութիւն, բարեկեցութիւն և զօրութիւն վայելելով, Հօհէնցոլէրնեան փառաւոր տան հովանիին տակ, որուն վրայ վրայ կը հանգչի ազգին ապագան.»

Նախարարապետ Ֆոն Պիւլով իր բանախօսութիւնը աւարտեց «կեցցէ» գոչելով կայսեր, միւս գերման վեհապետներուն և գերման հայրենիքին համար։ Յետոյ գերմանական ազգային երգը երգուեցաւ հանդէսին մասնակցող 8000 հոգիներու կողմէ։ Ապա, Պ. Լէվէցով թոյլտուութիւն խնդրեց արձանը բանալու։ Կայսեր հրամանին վրայ քօղը վերցուելով արձանին վրայէն՝ հսկայ ու աչքառու արձան մը երեւան ելաւ, որուն պատուանդանին վրայ սա միակ բառը կը կարդացուէր. «Պիզմարք»։ Յետոյ Վիլհէլմ կայսրը առանձինն բարձրացաւ արձանին սանդուխներէն և դափնիէ պսակ մը դրաւ, որուն կարմիր ժապաւէններուն վրայ սա արձանագրութիւնը կար. «Մեծ կայսեր մեծ ծառային.» Վիլհէլմ Բ. այն ատեն Հէրպէրթ Պիզմարք իշխանին կողմը դարձաւ, և գերմանական ազգային երգը սկսան երգել։ Կայսրը ու կայսրուհին այցելեցին արձանին, որուն շուրջը դիզուած էին պատուիրակութեանց կողմէ նուիրուած ծաղկեպսակները։ Ռայխսթակին նախագահ ֆոն Պալլէսթրէմ «կեցցէ՛ կայսրը» գոչեց, որ խանդավառութեամբ ընդունուեցաւ ամբոխին կողմէ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Զինուորական գործողութիւնները.—Պոէր գերիներ.—Պոէրի մը նամակը.—Գերմաններուն բողոքը.—Տիկին Պոթա։

Լոնտոն, 16 յունիս.— Լորտ Քիչնէր յունիս 15 թուականով հետեւեալը կը հեռագրէ Անգլիոյ պատերազմական նախարարութեան.

«Վիլմանսրուսթի մօտ, Միտտլպուրկէն քսան մղոն դէպ ի հարաւ, Պիւսին զօրավարին զօրախումբէն 250 հեծեալներ յունիս 12ի իրիկուն յարձակում մը կրեցին Աթէնքոլսրրուսթի իրենց բանակատեղին մէջ, բազմաթիւ Պոէրներու կողմէ։ Թշնամին բաւական մօտենալով սաստիկ կրակ մը տեղացուց և սպաննեց երկու սպայ ու տասնվեց զինուոր և վիրաւորեց չորս սպայ ու երեսունըութ զինուոր։ Երկու սպաներ և յիսուն զինուորներ հազիւ կրցան փախչիլ և հասնիլ ընդհանուր բանակատեղը։ Միւսները գերի ինկան, բայց վերջը արձակուեցան։ Պոէրները գրաւեցին ինքնաշարժ երկու թնդանօթ։ Մանրամասն տեղեկութիւններ դեռ չկրցայ ստանալ։»

Մոլթենօ, 14 յունիս.— Դէպ ի Բէաֆիրիներու սահմանագլուխը քաշուած Պոէրները չուզեցին այդ ցեղին երկիրը մտնել. ուստի փոքրաթիւ մասերու բաժնուելով դէպ ի արեւմուտք ուղղուեցան։ Յետոյ նորէն վերակազմուեցան՝ 150 200 հոգինոց երեք զօրախումբերու բաժնուելով՝ Քրուիցինկէրի, Ֆաուշէի և Մալանի հրամանին տակ։ Քրուիցինկէրի զօրախումբը. դէպ ի արեւմուտք երթալու ատեն երէկ իրիկուն գիծը անցաւ՝ Մոլթենոյի հարաւային կողմէն երկու մղոն հեռուն։ Կ'ըսուի թէ Ճէյմսթաունի գըրաւուելէն ի վեր Պոէրները պէտք եղածին չափ ռազմամթերք ու հագուստ ունին։ Քրուիցինկէր ըսեր է ազդարարագիր մը թէ Օռանժի զօրախումբերուն մեկնումը տակաւին նոր սկսած է, վասն զի Պոէրներուն նպատակն է ստիպել Անգլիացիները Բարկլէյսայ գաղթավայրը աւերելու, ինչպէս ըրին Թրանսվալի ու Օռանժի մէջ։

Լոնտոն, 16 յունիս.— Տուրպանէն յունիս 15 թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ իրաւ է այն լուրը, որուն համաձայն, մայիս 30ին, Անգլիացիները Պոէր բանակատեղի մը վրայ յանկարծակի յարձակում մը կատարած են Վարմպաթի և Բինաքս Ռիվէրի կողմերը, թէ Անգլիացիները հինգ մեռեալ ու 21 վիրաւոր ունեցեր են, բայց Պոէրներէն ալ 27 հոգի սպանններ, 86 վիրաւորեր, 40 գերի բռներ և սայլեր ու ապրանքներ գրաւեր են։ Նոյն հեռագիրը կը յարէ թէ Լորտ Քիչնէրի կողմէ այդ ճակատամարտին համար արուած հերքումը պէտքական այն զօրախումբին անունին, նկատմամբ է՝ որուն կը վերաբերէր բանակատեղը։

Բէթորիա, 14 յունիս.— Պոէրներու խումբի մը փախչելուն հետեւանքով, որոնցմէ երկուքը ձերբակալուեցան և, ինչպէս ծանուցուեցաւ, հրացանի բռնուեցան, կառավարութիւնը զեկոյց մը հրատարակեց ծանուցանող թէ իրենց չըզգուշութեան խոստումը դրժող անձերու պատահած արուելը կը պարտաւորեցնէ զինքը՝ պահանջել բոլոր տանտէրերէն՝ իրենց դուռներուն վրայ փակցուած թուղթի մը մէջ նշանակել հոն բնակողներուն անունները և տանտէրերը պատասխանատու ճանչնալ վարձակալներու բացակայութեանը համար, առանց օրինաւոր պատճառի։ Գիշերները հիւպատոսներէն, սպաներէն և պաշտօնատարներէն զատ ոչ ոք կ'արտօնուի դուրս ելլել։

Լոնտոն, 16 յունիս.—Բէյլ Թայմզ իր մայիս 15ի թիւին մէջ կը հրատարակէ նամակը Ս. Լ. Պոթա անուն անձի մը՝ որ խաղաղեցուցման յանձնաժողովին կողմէ պաշտօն ունէր բանակցիլ Բարկլէյսի Աֆրիքանտէրներու պետերուն հետ։ Նամակագիրը, բացատրելէ յետոյ թէ ի՛նչու համար փափաքող է պատերազմին առաջառնելուն, նոյն իսկ հարաւային Աֆրիկէի հանրապետութեանց անկախութիւնը վրայ տալու պայմանով, կը յայտարարէ թէ Օռանժի պետութեան Նախկին պաշտօնատարներուն մեծ մասը իրեն համակարծիք են։ Պ. Պոթա կ'ըսէ թէ Օռանժի ժողովին 58 անդամներէն ինը իրեն համակարծիք են, 29ը կամովին անձնատուր եղած են, 4ը պատերազմի դաշտին վրայ ձերբակալուած և 3ը՝ Եւրոպայի մէջ մեռած։ Զօրքը տակաւին կը պատերազմին և մնացած ուժին համար ալ չի կարծեր որ պոէրական զօրախումբերուն մէջ գտնուին։ Պ. Պոթա նաեւ կը յարէ.— «Բոլոր գլխաւոր պաշտօնատարները հնազանդութիւն յանձնեցին Պլէօմֆոնթէյնի գրաւման ատեն, բայց ի կառավարութեան ընդհանուր քարտուղարը, գանձապահը, ընդհանուր դատախազը և երկաթուղիներու տնօրէնը որոնք Քրոնշթատի գրաւումէն ետքը՝ անձնատուր եղան։»

Պերլին.— Հոլանտական երկաթուղիի Ընկերութեան գերման բաժնետէրերու ընկերակցութիւնը, երէկ, որոշեց յիշատակագիր մը ղրկել Գերմանիոյ նախարարապետին, մերժելով Թրանսվալի արտօնութեանց յանձնաժողովին տեղեկագրին գլխաւոր մասերը և խնդրելով գերման կառավարութենէն միշտ ազդու կերպով պաշտպանել բաժնետէրերու շահերը։

Լոնտոն, 15 յունիս.— Միշտ տարօրինակ զրոյցներ կան Տիկին Պոթայի ուղեւորութեան նպատակին վրայ։ Պէլճիքայի լրագիրները կ'ըսեն թէ Քրիւկէր նախագահը հոլանտական հիւպատոսին միջոցաւ Պոէր պետերուն հետ կը բանակցի՝ Լորտ Քիչնէրի արտօնութեամբ։ Նոյն լրագիրները կ'իմանան նաեւ թէ Քրիւկէր նախագահը հրաժարական պիտի տայ և այլ եւս բնաւ Թրանսվալ չվերադառնալ պիտի խոստանայ։ Լոֆալ Անզայկըր կ'ըսէ թէ Քրիւկէր նախագահը ու տօքթ. Լէյտս կը քաջալերեն Պոէրները մինչեւ վերջը դիմանալ, մինչդեռ պոէր պետերը անօգուտ կը նկատեն պատերազմին շարունակութիւնը։ Վիէննական լրագիր մըն ալ կ'ըսէ թէ Տիկին Պոթայի ուղեւորութեան նպատակն է համոզել Քրիւկէր նախագահին թէ Պոթա զօրավարը և գլխաւոր պետերը տրամադիր են անձնատուր ըլլալու։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Վալտէրսէ մարէշալին յաջորդը.— Ֆոն Քէթէլէրի մարմինը.— Երաշխաւորութիւններ.— Մ. Նահանգաց Չինացիները.— Եանկ Չէ գետին նաւարկութիւնը։

Պերլին, 16 յունիս.— Չինու մէջ միջազգային զինուորներուն հրամանատարութեան պաշտօնը ջնջուելէն և Վալտէրսէ մարէշալը մեկնելէն ի վեր տէրութիւնները կարծեաց փոխանակութիւն մը կատարեցին անոր յաջորդին ընտրութեանը խնդրին համար։ Եւրոպական բոլոր դահլիճներուն մէջ հիմա սա կարծիքը կը տիրէ թէ անօգուտ է խորհիլ Վալտէրսէ մարէշալին յաջորդ մը կարգելու մասին, վասն զի իւրաքանչիւր ազգի զինուորները, որոնք արդէն բազմաթիւ պիտի չըլլան, պիտի կրնան իրենց յատուկ պետին հրամանին տակ գտնուիլ, առանց ընդհանուր հրամանատարի մը պէտք մընալու, մանաւանդ թէ ձեռք առնուած միջոցներով յուսալի չէ որ Չինու մէջ ասկէ առաջ պատահած դէպքերը կրկնուին և զինուորական այդ կարգի կազմակերպութիւն մը անհրաժեշտ ընծայեն։

Բէռլին, 15 յունիս.— Գերմանական դեսպան սպաննեալ Պարոն Ֆոն Քէթէլէրի մարմինը, այս առտու, դեսպանատան պարտէզին մէջ թաղուած տեղէն հանուեցաւ Գերմանիա փոխադրուելու համար։ Այդ առթիւ զինուորական, դիւանագիտական ու կրօնական մեծափառ արարողութիւններ կատարուեցան։ Ամերիկեան զինուորներու ջոկատ մը բարեւ կեցաւ երբ ֆոն Քէթէլէրի մարմինը տանող կառախումբը կը մեկնէր։

Շանկայ, 14 յունիս.— Հոս տեղի իբրաւ Չինացիները կ'ըսեն թէ միջազգային զինուորներուն շուտով Բէքինէն հեռանալը սխալ մը պիտի ըլլայ։ Կը յուսան թէ եւրոպական տէրութիւնները պիտի շարունակեն զինուոր պահել Բէքինի մէջ, ուրիշ բան է, եթէ Քուանկ-Սու, առանց խնամակալուհիին Բէքին դառնայ՝ իշխանութեան գլուխը անցած։ Նոյն Չինացիները կը պահանջեն որ խնամակալուհին բոլորովին գործէ քաշուի և այդ պարագան միջազգային զինուորներուն մեկնումէն առաջ կատարուի։

Նիւ-Եորք, 15 յունիս.— Թրիպուն կ'ըսէ թէ Մ. Նահանգաց բնակող Չինացիները ընդարձակ պայքար մը կը պատրաստեն՝ ջնջել տալու համար չինական գաղթականութիւնը արգիլող օրէնքը։ Նիւ-Եորքի չինացի վաճառականները զօրաւոր կազմակերպութիւն մը ըրած են և կը յուսացուի որ այդ շարժումը տարածուի ամերիկեան այն բոլոր քաղաքներու մէջ, ուր Չինացիներ կը բնակին։ Մ. Նահանգաց Խորհրդարանին նստաշրջանը բացուելուն ատեն յիշատակագիր մը պիտի ներկայացուի՝ պահանջելով ջնջումը այդ օրէնքին և իբրև փոխարինութիւն խոստանալով չինական նաւահանգիստները բանալ ամերիկեան վաճառականութեան համար։ Յիշատակագիրը պիտի պահանջէ նաեւ որ չինացի գաղթականներ Ճարոնցիներուն հաւասար վիճակ մը ունենան։

Պերլին, 16 յունիս.— Հոս գիտել կը տրուի թէ Համպուրկ-Ամերիկա շոգենաւային Ընկերութեան ծրագիրները Եանկ-Չէի վրայ շոգենաւային երթեւեկութիւններ հաստատելու մասին, նոր բաներ չեն, քանի որ երկու տարիէ ի վեր գերման շոգենաւեր կը բանին նոյն գետին վրայ։ Գերման լրագիրները կ'ըսեն թէ 1901ին Եանկ-Չէի վրայ բանող զանազան ազգի շոգենաւերը սապէս կը բաժնուին.—16,470 թոն Անգլիա, 6,655՝ Գերմանիա, 6,339՝ Չին, և 4,614՝ Ճարոն։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ելմտական կացութիւնը.—Արտաքին վաճառականութիւնը.—Հեղինակի իրաւունք.—Ֆրանսական արշաւախումբ մը.—Տիկին Մոնիէի կտակը։

Բարիզ, 16 յունիս.— Ինչպէս յայտնի է, Ֆրանսայի ելմտական կացութիւնը այս միջոցիս անհանգստացուցիչ է։ Քանի մը լրագիրներ ծանուցած էին թէ Ֆրանսայի պանքայի կառավարիչ Պ. Բալլէն տեսակցութիւններ ունեցած է ելմտական նախարարին և նոյն իսկ հանրապետութեան Նախագահին հետ՝ անոնց ուշադրութիւնը հրաւիրելու համար այն պարագային վրայ թէ ֆրանսական դրամագլուխները օտար երկիրներ կ'արտածուին։ Կէս-պաշտօնական զեկոյց մը կը յայտարարէ թէ այդ լուրը բոլորովին անհիմն է և թէ Պ. Բալլէն, ելմտական նախարարին հետ տեսակցած պահուն, բնաւ յոռետես չէ եղած։

—Ֆրանսայի արտաքին վաճառականութիւնը, ներկայ տարուան առաջին հինգ ամիսներուն համար, սա արդիւնքը ունեցած է.—Ֆրանսա ներածուած ապրանքներուն արժէքն է 2,039,857,000 ֆր. 1900ի նոյն հինգ ամիսներէն 86 միլիոն պակաս։ Ֆրանսայէն արտածուած ապրանքներուն արժէքն է 1,759,306,000՝ նախորդ շրջանէն 55 միլիոն աւելի։

—Էմիլ Ռիշպուրի մէկ վէպը՝ Տամ աճ Նուար դատի մը առարկայ եղած է Սէնի դատարանին առջեւ՝ Պ. Պ. Ժիւլ Ռուֆ ու Ընկերութեան և Լէ Ռոմանսիէ Բոբիւլէր հրատարակութեանց տէր Պ. Ժէֆրուայի միջեւ։ Առաջինները կ'ըսեն թէ Տամ աճ Նուարի կատարեալ տէրերն են, ուստի իրաւունք ունին ընդդիմանալու Պ. Ժէֆրուայի հրատարակութեան. այդ պատճառով 50,000 ֆր.ի վնասի հատուցում կը պահանջեն։ Դատին շահեկան կողմը այն է թէ Էմիլ Ռիշպուր իր վէպերէն ութին համար ութ հարիւր հազար ֆր. ստացած է՝ իբրեւ հեղինակի իրաւունք։ Էմիլ Ռիշպուր մեռած ատեն երկու միլիոն ֆր.ի հարստութիւն մը թողուց իր ժառանգորդներուն։

—Բարիզ կը ծանուցանէ թէ Սումաթրայի մէջ կազմած իր արշաւախումբը յարձակում մը կրեր է ծովեզերքի բնիկներուն կողմէ։ Արշաւախումբին պետը Պ. Հանրի Ռուիէ վիրաւորուեր և օգնականը՝ Պ. Միլլօ՝ սպաններեր է։

—Բուաթիէի մէջ իր աղջիկը քսանըհինգ տարի բանտարկող տիկին Մոնիէի, որ վերջերս մեռաւ, առնը մէջ խուզարկութիւն կատարուած ատեն գտնուեցաւ այդ կնոջ մէկ կտակը՝ գրուած 1885ին, որով մեծ հոգածութիւն ցոյց կու տայ իր աղջկան՝ Պլանշի մասին. կտակը 300 ֆր.ի թոշակ մը յատկացուցած է աղջիկը խընամող պառաւ սպասուհիի մը որ երեք տարի առաջ մեռաւ։ Կտակը պայման դրած է որ նոյն սպասուհին մինչև վերջը խնամէ Պլանշը։ Տիկին Մոնիէ 15,000 ֆր. թողած է Բուաթիէի անկելանոցներուն՝ պայմանով որ խնամեն այն գերեզմանը՝ ուր կը փափաքի թաղուիլ աղջկանը հետ։ Տիկին Մոնիէ իր աղջիկը կտակած է նաեւ, օրինական ժառանգութենէն զատ, իբր առնը մէկ մասին հասոյթը, փափաք յայտնելով որ Պլանշ միշտ հոն բնակի։ Տիկին Մոնիէ կամք յայտնած է որ աղջիկը բոլոր ունեցածը անոր դարմանին յատկացուի. նաեւ Բուաթիէի պատուաւոր անձերէն երեք հոգի կտակակատար ու խնամակալ կարգած է, իբր աղջիկը ինքզինքը կառավարելու անկարող ըլլալուն։ Այդ կտակին երեւան հանուիլը քիչ մը փոխած է՝ Տիկին Մոնիէի մասին հաղորդեալ գոյացած աննպաստ գաղափարները։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ճիպրալթարի խնդիրը.— Պարսկաստան.— Պ. Հէյի ճառը.— Ռուսիա եւ Թիպէթ։

Մատրիտ, 15 յունիս.— Սպանիոյ ներքին գործոց նախարարին կարծիքը հարցուեցաւ Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ Ճիպրալթարի մասին ըսուածներուն վրայ։ Նախարարը պատասխանելով թէ հեռագրական համառօտութիւն մը միայն տեսած է, յայտարարեց.— «Անգլիոյ համար Ճիպրալթար այնքան կարեւոր է որ այդ տեղին տիրապետութիւնը անոր զօրութիւնը կը կազմէ Միջերկրականի մէջ։» Սպանիոյ նախարարը կը կարծէ թէ առաւելագոյն խնդիրը Մարոքը չէ, այլ Ճիպրալթարը։ Եթէ Ճիպրալթար Անգլիոյ բանալին է, Սպանիա ալ կղպանք կրող դուռն է։ Հետեւաբար նախարարը կը յարէ թէ Անգլիոյ համար խիստ կարեւոր է Սպանիոյ բարեկամութիւնը։ Լրագիրները կ'ըսեն թէ Պ. Սակաստա Սպանիոյ կառավարութեան անունով պահանջում մը պիտի ընէ՝ խոհեմութեան և արժանապատուութեան սահմանին մէջ։

Դաւրէժ, 3 յունիս.— Այսօր Թէհրանէն առնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պարսկաստանի գահաժառանգ իշխանը դիպուածով կառքէն ինկեր, բայց բարեբաղդաբար թեթեւ վէրքերով ազատեր է։ Տեղւոյն ժողովուրդը, իրենց ուրախութիւնը յայտնելու համար թէ գահաժառանգը ազատած է մեծ վտանգէ մը, երկու գիշեր լուսավառութիւն պիտի կատարեն։

Նիւ-Եորք, 16 յունիս.— Կարգ մը լրագիրներ լաւ ընդունելութիւն մը կ'ընեն Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյի խօսած ճառին Պըֆալոյի մէջ (տե՛ս Արեւելքի երէկուան թիւին մէջ)։ Այդ լրագիրները կ'ըսեն թէ Պ. Հէյ իրաւունք ունէր բաղդել Պ. Պ. Ռուզվէլթի ու Լոճի համամերիկեան յանդուգն գաղափարներուն դէմ։ Նիւ-Եորք Թայմզ ալ հաւանելով Պ. Հէյի յայտարարութիւններուն, կը յիշեցնէ անոր թէ Հարաւային Ամերիկայի երկիրները իրաւունք ունին քիչ մը վարանիլ՝ համամերիկեան գաղափարներու մասին իր լաւատես հայեցակէտը ընդունելու։ Նոյն լրագիրը այնպէս կը նկատէ թէ Նախագահը ինչ որ կարելի է կ'ընէ՝ ծառայելու փոխադարձութեան դատին, թէեւ շատ հաւանական չէ որ կարենայ համոզել իր կուսակցութիւնը։ Նիւ-Եորք-Թայմզ կը յարէ թէ Պ. Հէյի երազը միշտ երազ մը պիտի մնայ, մինչեւ որ չփոխուի կուսակցութեանց արդի քաղաքականութիւնը։

Օտեսա, 15 յունիս.— Հոս առնուած լուրի մը նայելով ռուսական կամաւոր նաւատորմին Թամպով շոգենաւը որ յունիս 24ին կը հասնի, կը բերէ եօթը հոգիէ բաղկացած պատուիրակութիւն մը, որուն պետն է Տէրզիէվ Լաման, և որ Թիպէթի մեծ լամային կողմէ կը ղրկուի Ռուսիոյ արքունիքին։ Պատուիրակութիւնը Օտեսա հասնելուն պէս իսկոյն Բեդերսպուրկ պիտի ուղեւորի։

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ԶԻԼՑԱՆԻ ԵՒ ԱՆՏՐԻԱՍ
Թիւ 23, Կալաթա, Սոխարանէն դիմաց

Յիշեալ դրամատունը, որ իր գործառնութեանց ճշդութեամբը և ուղղամտութեամբը ծանօթ է մեր հրապարակին վըրայ. Ղալաթիոյ և եւրոպական սակարաններու ամէն տեսակ արժէթուղթերու վրայ գործեր կը կատարէ։ Այլեւայլ արժէթուղթեր կանխիկ կը գնէ և կը ծախէ մեծաքանակ թէ փոքրաքանակ։ Արեւելեան Ռումէլիի երկաթուղիի Ընկերութեան պոնները հրապարակ կը հանէ որոնք հետեւեալ գիներով կը ծախուին.

Ամբողջ	7 1/2	ղրուշ
Կէս	5	»
Քառորդ	3	»

Նաև համաձայնած ըլլալով Իզմիրի Համիտիէ արհեստից խորհրդարանին վիճակահանութեան ձեռնարկուներուն հետ, այդ վիճակախաղութեան տոմսակները կը ծախէ, հետեւեալ գիներով.

Ամբողջ	80	ղրուշ
Կէս	40	»
Քառորդ	20	»
Մէկ ութերորդ	10	»

693

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Պետական Խորհրդի վճռաբեկ ատեանին ընդհանուր դատախազ անուանուեցաւ վճռաբեկ ատեանին անդամ Պէհճէթտին պէյ։

—Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ Երուսաղէմի թարգման Պէշարէ էֆ.ի։

—Իզքէչէի նախկին դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանուեցաւ դատական նախարարութեան վճռագրութեանց դիւանին քարտուղար և Իրաւագիտական վարժարանին շրջանաւարտ Ալի Մէհմէտ էֆ.։

—Աֆիոն Գարահիսարի նաիպ անուանուեցաւ Սուլահ էֆ.։ Միտիլլիի նաիպ անուանուեցաւ Սթանքէօյի նաիպ Ահմէտ Շէվքէթ էֆ.։ Պէրշէհրի նաիպ անուանուեցաւ Թօքատի նախորդ նաիպ Մէհմէտ էֆ.։

—Միրիգիւթեան աստիճան տրուեցաւ Մէտինէի հրամանատար Ահմէտ Շաքիր փաշայի։

—Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Էնկիւրիի Նահանգին կըդրօնական նաիպ Նէճմէտտին էֆ.ի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Սիլիվրիի նաիպ Էսատ էֆ.ի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Սէլանիկի կուսակալութեան օգնական Քոնսթանթինիտի փաշայի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Ռէժիի վարչութեան առաջին արկղակալ Պ. Քրմպէրպաշի։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.— Ռուսիոյ Նիքոլա կայսրը իր աղջիկ զաւակ մը ունենալը հեռագրով ծանոյց Վեհ. Սուլթանին, որ շնորհաւորական հեռագրով մը պատասխանեց։

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ.— Պալատական կառքեր, երկուշաբթի օրը Պօյաճըգիւղ երթալով, Տ. Եոաքիմ Սրբազանը անկէ Սիրքէճի պիտի առնին, ուր պիտի կազմակերպուի թափօրը՝ կայս. պալատ երթալու համար։ Ֆէնէրի մայր եկեղեցին մէջ Տ. Եոաքիմ Սրբազանի պատրիարքական աթոռը բարձրանալը սովորական արարողութիւններով պիտի չկատարուի, վասն զի Ն. Սրբազնութիւնը պարզ մեծարեալ մը չէ։ Տ. Եոաքիմ Սրբազան Մեծ Լոգոթէթին սովորական ճառովը պատրիարքական աթոռը պիտի չհրաւիրուի. նաև գոհաբանական աղօթք պիտի չկարդացուի։ Կայս. պալատէն վերադառնալէն ետքը, Ս. Պատրիարքը Ֆէնէրի մայր եկեղեցին երթալով, խորանին առջեւ եկեղեցական զգեստ պիտի առնէ և պիտի օրհնէ ժողովուրդը։ Յետոյ առանց մըտնելու խորանին յատկացուած տեղը, պատրիարքական աթոռը պիտի բազմի։ Երէյլիի մետրապոլիտը, իբրեւ երէց անդամ սինոդականներուն, բանախօսութիւն մը պիտի արտասանէ և պատրիարքական գաւազան պիտի յանձնէ՝ համբուրելով Ն. Սրբազնութեան աջը։ Ապա եկեղեցական արարողութիւններ պիտի կատարուին և մայր եկեղեցին քարոզիչը բանախօսութիւնով մը պիտի հաչակէ Տ. Եոաքիմ Սրբազանի ընտրութիւնը։

—Աթէնքի Բառնասոս Սիլլոգոսը, կիրակի օրը, որոշեց շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղել նորընտիր Ս. Պատրիարքին որ պատուակալ անդամ է նոյն Սիլլոգոսին։

—Ռումանիոյ ու Սերպիոյ դեսպանատանց թարգմանները, Սամոսի իշխանին ներկայացուցիչը և բազմաթիւ եկեղեցականներ ու աշխարհականներ, առջի օրը, Պօյաճըգիւղ երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուին Տ. Եոաքիմ Սրբազանին։

—Պատրիարքական Տեղապահ Տ. Նաթանայէլ, երէկ, Ատլիէի պաշտօնարանը գնաց և տեսակցեցաւ նախարար Աղտիւրրահման փաշայի հետ։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ.— Կայս. պալատան առաջին թարգմանիչ Ալեքսանտր փաշա Գարաթէօտորիի աղջիկը՝ Օր. Աննա նշանուեցաւ Տրապիզոնի կուսակալութեան օգնական Կրէկուար Վաքլէրի էֆ.ի հետ։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ վարչութեան թողեալ հասոյթներէն մայիս ամսուն 105,292 ոսկի գոյացաւ։

ՖԵՐՏԻՆԱՆՏ ԻՇԽԱՆԸ, երկուշաբթի օրը, Էպէնթալէն Սոֆիա դարձաւ։

ՀՌՈՄԻ օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ կարգուեցաւ Շիւքրի փաշա, որդի Սպարապետ Րիզա փաշայի։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ լրագիրները կ'ըսեն թէ օսմ. Հանրային Պարտքի Վարչութիւնը հրաւիրեր է Օսմ. Պանքայի Բարիզի ճիւղը որ Պուլկարիոյ կողմէ կատարուելիք փոխառութեան գումարէն գանձէ Արեւելեան Ռումէլիի տուրքին յետնեալ մասերը։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍՆԵՐ.— Խարբերդի ռուսական հիւպատոս Պ. Սքրիապին Եանեայի ընդհանուր հիւպատոս կարգուեցաւ, փոխանակ Պ. Սուխոթինի որ Գոնեա փոխադրուեցաւ։ Գոնեայի հիւպատոս Պ. Լէվիցքի ալ Խարբերդի հիւպատոս անուանուեցաւ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Սըվազէն առջի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ յունիս 4ի երեքշաբթի օրը ու գիշերը և հետեւեալ օրը Գոչհիսարի մէջ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են, առանց վըտանգաւոր հետեւանք մը ունենալու։

ՊԷՕՅՈՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷԻ Գարա Աղաճ գիւղին մէջ, չորեքշաբթի օրը, կաղինի խոշորութեամբ կարկուտ տեղացեր է բայց վնաս չէ պատճառեր։

ՄՈՒՇԷՆ, առջի օրուան թուականով հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Սըղերդի կառավարչին մէկ հեռագրին նայելով Պէրվարի դաւառակին մէջ երեւան ելած հիւանդութիւնը ջերմ է և կամ եղանակի համանման հիւանդութիւններ։ Պիթլիսէն ղրկուած բժիշկը հարկ եղած դարմանները ըրեր է։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ նահանգին կեդրոնական արկղակալին բացն է, կ'ըսէ Իգդամ, 180,000 ղրուշ։ Քննութիւնները առաջ կը տարուին։

ՊԱՐՍԻԿ կառավարութիւնը Առիւծ և Արեւ պատուանշանի երրորդ աստիճանը տուաւ Պոլսոյ ոստիկանութեան Խորհուրդին նախագահ Հիւսէյին Հիւսնի էֆ.ի։ Կայս. Իրատէ մը արտօներ այդ պատուանշանին ընդունումը և գործածումը։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.— Ելմտական նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ կարօտ ունեցող ամսաթոշակներու մարտի մնացորդը ու ապրիլի ամսականը՝ մինչեւ 600 ղրուշ՝ պիտի վճարուին յառաջիկայ կիրակի՝ կիներուն և չորեքշաբթի ալ այրերուն։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը շրջաբերականով մը ծանոյց ամէն կողմ թէ Թաղապետական բժիշկները չեն կրնար ո՛չ տասանորդ վարձել և ոչ ալ վարձողներուն երաշխաւոր ըլլալ, վասն զի շատ անգամ այդ բժիշկները տեղացի չեն և իրենց պաշտօնավարութեան պայմանաժամը աւարտելէ յետոյ կրնան ուրիշ տեղեր ղրկուիլ։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.— Անգլիացի Պ. Իվընս Կրէտէի մէջ երեւան հաներ է Մինոսի պալատը, ինչ որ ապացուցուած է հին արձանագրութիւններ պարունակող տախտակով մը։ Արձանագրութեան գիրերը գրուած են՝ Ասորիներու և Պարսիկներու կողմէ բեւեռագիրներու գործածութեան սկսելէն վեց հարիւր տարի առաջ։

ՕՏԱՐ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— Իգդամ նորէն ձեռնհաս պաշտօնատանին ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ Սոֆիայի քաղաքին և օտար վիճակահանութիւններու տոմսերու մասին որոնք Կ. Պոլսոյ մէջ կը ծախուին, դրուած արգելքին հակառակ։

ՃԵՎԱՏ ՓԱՇԱ.— Վախճանեալ Ճեվատ փաշայի կնոջը 2526 ղրուշ ամսաթոշակ յատկացուեցաւ զինուորական հանգստեան թոշակի սնտուկէն։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ դեսպանը, ինչպէս ծանուցինք, երէկ, Գոնեա ուղեւորեցաւ զբօսական պտոյտի համար։ Բ. Դուռը գրեց Գոնեայի կուսակալութեան որ հարկ եղած պատիւները ըլլան դեսպանին։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ.— Սէրէզի ռումանական վարժարանը սեպտեմբերին պիտի փակուի։ Ռումանիոյ կառավարութեան որոշմամբ պիտի փակուին նաեւ Րումէլիի նահանգներուն մէջ գտնուած ռումանական կարգ մը վարժարաններ։

ԿԵՂԾ ԲԺԻՇԿ.— Թաղապետութեան Դ. շրջանակին մէջ (Պէշիկթաշ) Աւետիս անուն մարդ մը, առանց արտօնութեան բժշկութիւն ընելուն համար, օրէնքին պատժադրութեանը պիտի ենթարկուի։

ՁԿԱՆ ԻՒՂԵՐԸ միայն դեղարաններու մէջ պիտի ծախուին և ոչ ուրիշ տեղեր։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ.— Ապտիւլգատէր շոգենաւով, երէկ, Կ. Պոլիս ժամանեցին 772 իսլամ ուխտաւորներ որոնք բժշկական քննութեան ենթարկուելէ ետքը մաքուր անցագիր առին։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ նախնական դատարանին նօտար (մուգավէլաթ մուհարրիրի) կարգուեցաւ Կ. Պոլսոյ վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազութեան դիւանին քարտուղարներէն Թահսին պէյ։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը նկատելով որ Ատանայի կեդրոնական ընդհանուր դատախազի օգնական Իպրահիմ Ճէվտէ էֆ. և վերաքննիչ ատեանի պատժական ճիւղին նախագահ Շաքիր էֆ. անընդհատ իրարու դէմ բողոքագիրներ կը ղրկեն, ծանոյց անոնց որ կենան անպատշաճ ընթացքներէ, իրենց գործերովը զբաղիլ և հանրութեան գործերուն չխառնուիլ։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ օդերը շատ լաւ կ'երթան բարեբաղդաբար, վասն զի վերջին անձրեւները բաւական վնասած էին դաշտը գտնուած ցորեններուն. նաեւ չորենի հունձքը և բակլաներու հաւաքումն ալ ուշացուցած էին։ Այդ վիճակը Այտընի և Մաղնիսայի դաշտային մասերուն մէջ պատահած է, իսկ բարձր տեղերը օգտուած են անձրեւներէն։ Այգիներու վիճակն ալ գոհացուցիչ է։ Անցեալ տարի երեւան ելած բէրոնոսբորոսի հիւանդութիւնը տակաւին չէ տեսնուած։

ՍԱՓՐԸՃԷՆ կը գրեն թէ կալերին հունձքերը մինչեւ հիմա գոհացուցիչ վիճակի մէջ են։ Նուշը բաւական առատ է, որով գիւղացիները պիտի ազատուին նախորդ տարիներու երաշտութեան առաջ բերած վնասներէն։

ՀԱԼԷՊԻ ԲԱՆՏԻՆ ՄԷՋ.— Ձեռնհաս պաշտօնատանը, կ'ըսէ Սէրվէթ, իմանալով որ Ահմէտ պին Սայիտ անուն մարդ մը երկու ամիսէ ի վեր առանց հարցաքննուելու Հալէպի բանտը կը գտնուի, հրամայեց որ օրէնքին տրամադրութիւնը գործադրուի։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Դեր-ծովակալ Խալիլ փաշա գրեր է ծովային նախարարութեան թէ Ճէնովա գտնուող Մեսուտիէ զրահաւորին թնդանօթներուն իւրաքանչիւրին հարիւր ռումբ միայն տրուած է, մինչդեռ կնքուած պայմանագրութեան համաձայն երկու հարիւր պէտք է ըլլայ։ Ծովային նախարարութիւնն ալ ատոր վրայ բողոքագիր մը ղրկեց շինող Ընկերութեան։ Անսալտօ նաւագործարանին ծանուցուեցաւ նաեւ փութացնել շինութիւնները։

ԺԱՆՏԱԽՏ.— Զագազիկի մէջ, երեքշաբթի օրը, ժանտախտէ չորս դէպքեր պատահեր են որոնց մէկը՝ մահացու։ Աղեքսանդրիոյ մէջ, երէկ օրը, մէկ դէպք պատահեր է,

—Պուլկար կառավարութիւնը որոշեց վերցնել Պաղտատի ու Պասրայի ժամանումներուն դէմ որոշուած քարանթինան։

ՏԱՌՆՈՒ ԿՈՄՍԸ, Հանրային Պարտքի վարչութեան ընդհանուր տնօրէնը, որ հիւանդ է և Թարապիա կը գտնուի, բաւական աղէկցեր է, սակայն դեռ քանի մը օր պիտի չկրնայ սենեակէն դուրս ելլել, վասն զի, աղէկ օրը, հիւանդութիւնը նորէն կրկնուեր է։

ՈՂՈՂՈՒՄ.— Ճիսրը Մուսթաֆա Փաշայէն կը գրեն երեքշաբթի օրուան թուականով.— «Չիլականները՝ Տէմիր-Խանլը, Քիւսթիւ, Եէնի-Եող կոչուած տեղերը տեղացած կարկտախառն ու յորդահոս անձրեւներու հետեւանքով, Սթարա-Րէքան երէկ իրիկուն, յորդեցաւ։ Երկու եղերքը գտնուած շուկան, տուները ու պարտէզները երկու ժամ ջուրերուն տակը մնացին։ Ժողովուրդը խուճապի մատնուեցաւ։ Տուները ատրճանակ կը պարպէին արթնցնելու քնացողները, որպէս զի կարենան ինքզինքնին ու գոյքերնին ազատել։ Վնասին աստիճանը տակաւին կարելի չէ ստուգել. բարեբաղդաբար մարդու կորուստ չէ պատահած։ Քանի մը տուներ փլան և կարասիները ու անասունները գետին ջուրերէն քշուելով տարուեցան։ Տեղական կառավարութիւնը ամէն ջանք ըրաւ վտանգի մէջ եղողները ազատելու համար։ Այս առտու արեւը կը չորցնէ փողոցները։ Բնակիչները կ'աշխատին մաքրել իրենց տուները և վերցնել տիղմերը։ Կը յուսացուի թէ ջրանցք մը պիտի շինուի, ապագային ողողումներու առաջքը առնելու համար։»

ՄԱԽՍՈՒՄԻ Էտրէմիտ շոգենաւը, անցեալ օր, Մուտանիայէն Կ. Պոլիս եկած ատեն Պոզպուրնի մօտ մեքենայի խանգարում մը ունենալով կեցաւ։ Պեքէկազի շոգենաւը որ Կ. Պոլսէն Մուտանիա կ'երթար, Էտրէմիտը հոն բերաւ և յետոյ նորէն Մուտանիա գնաց։

ԵՂԵՌՆԱՊԱՏ ատեանը, երէկ, տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց Նազիֆ անուն անձ մը, որ Պէշիկթաշի Ապպաս Աղա Թաղը, կայս. պալատան հրացանակիր Սէյֆուլլահ պէյի տանը մէջ Իտրիս անուն անձը սպաննելով դիակը ջրհորը նետած էր։

ԿԵՂԾ ԴՐԱՄ.— Գարաքէօյի կամուրջին վրայ, երէկ, Վարդան անուն հայ մը, երկաթագործ Էչէնքէօյի մէջ, ձերբակալուեցաւ, վասն զի կեղծ երկուքնոց մը տուած էր կամուրջին պաշտօնեաներուն։

ՊՈԼՍՈՅ Չարշամպա Թաղին մէջ, երէկ, տասներկու տարեկան իսլամ տղայ մը, պարապ գետնի մը վրայ խաղացած ատեն, դիպուածով ինկաւ ջրհորի մը մէջ. թաւերէն ծանրապէս վիրաւորուած ազատեցաւ։

ՀՐԴԵՀ.— Երէկ գիշեր, ժամ 2½ին, հրդեհ ծագեցաւ Սթավրոզի Պէյլէրպէյի ու Գուզկունճուքի մէջտեղը՝ Համուտ-Պաշիի կողմը պարապ տունէ մը որ ամբողջովին այրեցաւ։

ՇԱՏ ԿԱՐԵՒՈՐ.— Մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք O Կրան Մակազէն ծանուցման վրայ, զոր քիչ մը անդին կը հրատարակենք. և կը հրաւիրենք զիրենք օգտուիլ այդ իրական առիթէն։ 2—5

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.— Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Օսմ. փոփոխեալ պարտքի պարտաթղթերէն ունեցողներուն թէ՝ 1881 դեկտեմ. 8)20ի կայս. Իրատէին Ե. յօդուածին 5րդ հատուածին տրամադրութեան համաձայն, ջնջուած պիտի համարուին այն բոլոր կտրոնները, որոնք իրենց պայմանաժամը լրանալէն մինչեւ 6 տարի ներկայացուած չեն, գանձուելու համար։ Հետեւաբար իրենց պայմանաժամը 1895 սեպտ. 1)13ին լրացող Թիւ 24 կտրոնները եթէ մինչեւ 1901 օգոստ. 31)13 սեպտ. չներկայացուին գանձուելու համար, ջնջուած պիտի համարուին։

* * *

Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4% Բրիորիդէ փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ՝ 1890 ապրիլ 15)28ի կայս. Իրատէին ԺԴ. յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն, ջնջուած պիտի համարուին նոյն պարտաթուղթերուն այն բոլոր կտրոնները, որոնք իրենց պայմանաժամին լրանալէն մինչեւ 6 տարի ներկայացուած չեն գանձուելու համար։ Հետեւաբար իրենց պայմանաժամը 1895 սեպտ. 1)13ին լրացող նոյն պարտաթուղթերուն 16 կտրոնները եթէ մինչեւ 1901 օգոստ. 31)13 սեպտ. չգանձուին, ջնջուած պիտի համարուին։ 7—14

Կ. Պոլիս մայիս 19)1 յունիս 1901

Քիմիական մեծ աշխատանոց
Տոքդ. Բ. Սինկլըրի
Քիմիագէտ Վեհ. Սուլթանին

Թիւ 6460

Կը հաստատեմ թէ Թրէֆլ սիկառի թուղթը պատրաստուած է վուշէ և թէ զերծ է առողջութեան վնասող նիւթերէ։ Հետեւաբար արժանի է որ յանձնարարուի ծխախոտ գործածողներու։

Տոքդ. Բ. Սինկլըր
ՔԻՄԻԱԳԷՏ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

Ազգային Լուրեր

Թիֆլիսէն հետեւեալը կը գրեն.— «Երեւանի նահանգական դատարանին մէջ ապրիլ 24ին, ինչպէս կը հաղորդէ Նովոյէ Օպոզրէնիէ լրագիրը, քննութեան առնուած էր հետեւեալ գործը. 1894 թուին Վաղարշապատի Հայոց եկեղեցական ծխական ուսումնարանի շէնքը փլաւ. աշխատութիւնները չընդհատելու համար, հոգաբարձուները, Ս. Կաթողիկոսի թոյլտուութեամբ ուսումնարանը ժամանակաւորապէս տեղափոխեցին Ս. Էջմիածնի վանքին պատկանող շէնքերէն մէկուն մէջ։ Այն միջոցին ուսումնարանը կը գտնուէր վանքապատկան շէնքին մէջ. հրատարակուեցաւ հայոց ծխական դպրոցները կրթական նախարարութեան իրաւասութեան տակ առնելու կարգադրութիւնը, որուն համաձայն դպրոցական վարչութիւնը Վաղարշապատի ծխական ուսումնարանի ժամանակաւոր շէնքը դպրոցապատկան համարելով՝ վանքին ձեռքէն առաւ. Էջմիածնի սինոդի փաստաբան (հաւատարմատար) Ռ. Հ. Զալալեանը այդ բանի դէմ բողոքելով ապացուցանեց որ յիշեալ շէնքը կը պատկանի վանքին։ Սակայն դատարանը շէնքը դպրոցապատկան ճանչցաւ և մայիս 1ին յայտարարած իր վճռով մերժեց վանքի պահանջը։ Այդ գործը փոխադրուած է դատական պալատը։»

*** «Թիֆլիսի քաղաքային խորհուրդը մայիս 7ի նիստին, 27 ձայնով 7ի դէմ, որոշեց 600 րուպլի կենսաթոշակ կապել քաղաքային դպրոցներու տնտեսական մասին կառավարիչ Գ. Բարխուդարեանին (Շիլլէրի թարգմանչին), իր երկարամեայ ծառայութեան համար։

*** «Կովկասեան ցուցահանդէսի ծրագիրներն ու կանոնները, բացի ռուսերէնէ, տպուած են նաեւ Թուրքերէն, հայերէն, վրացերէն և Փրանսերէն լեզուներով։

*** «Հայր Գուլամիրեանցը մտադիր է մօտերս Սախալին կղզին անցնիլ հայերուն ալ այցելել և մխիթարել Սիպերիա գտնուող Հայերը։ Ռուսահայոց ջերմ փափաքին համաձայն, Բագուի և ուրիշ համայնքներու հարուստները, կը հրաւիրուին գնել այն շէնքը, ուր Սիպերիաբնակ Հայերուն աղօթատունը կը գտնուի. առով բարեպաշտական անմոռանալի յիշատակ պիտի թողէին Սիպերիաբնակ հայերուն սրտերուն մէջ։ Այդ տունը տարեկան 2000 րուպլիէն աւելի վարձք կը բերէ, և տան տէրը այդ շէնքը Հայոց ծախելու պատրաստակամ գտնուած էր 13,000 րուպլիով, չնայելով որ ուրիշներ աւելի բարձր գնով գնելու պատրաստ կը գտնուէին։ Այսօր, ցաւ է յայտնել որ այդ շէնութիւնը վաճառուեցաւ 15,000 ր.ի և այդպէսով կորսուեցաւ սիպերիաբնակ Հայերուն այս յոյսն ալ։ Հ. Գուլամիրեանցի այսպէս մնալու գլխաւոր նպատակներէն մէկն ալ այն էր որ յաջողցնէր այդ տան գնումը և օր օրի կը սպասէր որ մէկ քանի բարերար անձեր աղօթատան շէնքը գնելով նուիրէին։ Այս առթիւ տէր Հայրը քանիցս խնդրած էր տանտիրոջ որ քիչ մըն ալ սպասէ և չփութայ տունը վաճառելու։ Այժմ տէր Հօր ամբողջ ջանքն ու աշխատանքը ջուրը ինկած է։»

—Ս. Պատրիարքը, ընկերակցութեամբ Պատր. Փոխանորդ Սրբազանին, Կրօնական Ժողովի ատենապետ Սրբազաններուն և Քաղաքական Ժողովի անդամներէ ոմանց, յառաջիկայ չորեքշաբթի օրը, շնորհաւորական այցելութեան պիտի երթայ Յունաց նորընտիր Պատրիարք Տ. Յովակիմ Գ.ի։

—Տնտեսական Խորհուրդը երէկ դարձեալ իր սովորական նիստը չգումարեց։

—Ակնէն հեռագիր մը ուղղելով Պատրիարքարան, տեղւոյն ազգայինները դարձեալ կը խնդրեն որ Մուշեղ վարդապետ ստանձնէ նոյն Վիճակին ալ հովուութիւնը։ Այս գիրը Խառն Ժողովի վերջին նիստին ներկայացուեցաւ։

—Բաղէշի Գաւառական և Խառն Ժողովները, Վիճակին առաջնորդին մեկնելուն պատճառաւ, Առաջն. Փոխանորդ կարգեր են Կառուց անապատի միաբան Պետրոս վարդապետ Շահինեանը, որ Խնդրակատար վանքէն իջնելով՝ պաշտօնին ձեռնարկեր է։

—Աղթամարի տասնէ աւելի թեմերէն բազմաթիւ ազգայիններու ստորագրութեամբ հեռագրութիւն մը ղրկուած է Պատրիարքարան, խնդրելով որ եպիսկոպոսական վկայական տրուի Աղթամարի կաթողիկոսական փոխանորդ Արսէն վարդապետի։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ Մանչեսթըրի Հայ գաղթականութեան բարերար անդամները իրենց բարի սովորութեան համաձայն, նախաձեռնութեամբ Արթաւազ էֆ. Կիւմիւշեանի հետեւեալ նուիրատուութիւնները ըրած են Հիւանդանոցիս։ Տեարք Գ. Թոփալեան եղբարք 30 ծրար աստառ, 14 ծրար գապա պէզ, Մարտիրոս Թօգաթեան 20 ծրար սեւ տիմի, Սարգիս Մանուկեան որդիք 20 ծրար ամերիքան, Գառնիկ Ֆնտըգլեան 18 ծրար ֆանէլա, 4 ծրար խասա, Պ. Ս. Ասատուրեան 10 ծրար ամերիքան, Սարգիս Գույումճեան և եղբայր 10 ծրար ամերիքան, Ա. Ժամկոչեան 10 ծրար ամերիքան, Յովհաննէս Յակոբեան 10 ծրար ամերիքան, Պ. Գրիգորեան և ընկ. 10 ծրար սեւ տիմի, Ս. Իպլիքճեան 13 ծրար տիմի, Տիգրան Մուրատեան 10 ծրար աստառ, Գամպէրեան 8 ծրար ամերիքան, Ա. Կիւմիւշեան 5 ծրար ամերիքան, 48 հատ շապիկ և 44 կտոր ֆանէլա փէշտի, Կ. և Կ. Փափազեան 10 ծրար խամ, Եղբարք Սթամպօլեան 10 ծրար գապա պէզ, Ա. Սիւմէքեան 10 ծրար գապա պէզ 2 ծրար խասա, 1 ծրար գալօֆ և 1 ծրար պասմա, Մարգար Ալլահվերտեան 2 ծրար աստառ, 1 ծրար սաթէն, 1 ծրար լինօ, 1 ծրար գօրս, Յ. Անդրէասեան 5 ծրար ամերիքան, Յ. Բանտիկեան 4 ծրար ամերիքան, Յ. Գէստէեան 2 ծրար սօֆումա, 2 ծրար սեւ սաթէն, Ա. և Մ. Գարակէօզեան 5 ծրար ամերիքան, Եղիազարեան 3 ծրար պասմա, Գ. Խըլըխեան 5 ծրար ամերիքան, Գ. և Մ. Յակոբեան 2 ծրար աստառ, Մինչան Մանուկեան 3 ծրար պասմա, 1 ծրար խասա, Մ. Մասեհեան 4 ծրար ամերիքան, Մինաս Պապազեան 3 ծրար խամ, Կարապետ Պասմաճեան 5 ծրար ամերիքան, Նազարէթ Պազըրճեան 1 ծրար խամ, 1 ծրար խասա, 1 ծրար լինօ, Սէմէրճեան 1 ծրար գունաւոր տիմի, Զէնոբեան 2 ծրար ամերիքան, Տամատեան 20 կտոր Ֆէնս, Փրէնկեան և ընկ. 5 ծրար ամերիքան։

—Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ Միքայէլ էֆ. Յակոբեանի և Տիկին Տիրուհի Մ. Յակոբեանի ամուսնութեան 25րդ տարեդարձին առթիւ «Մ. Յակոբեան» վաճառատանց պաշտօնեայք փոխան ծաղկեփունջի 25 արծաթ մէճիտ նուիրած են Հիւանդանոցիս, Յովհաննէս էֆ. Արսլանեան (Եօզղատցի) 12 աշտանակներով պղինձէ և բիւրեղեայ թանկագին ջահ (ավիզէ) մը նուիրած է Ազգ. Հիւանդանոցիս Ս. Փրկիչ մատրան։ (Հոգաբարձութիւն)

ՄԱՍԻՍ
ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԱՍԻՍ Գրական և Քաղաքական Շաբաթաթերթի Բ. տարեշրջանի 23րդ թիւը հրապարակ կ'ելլէ վաղը առտու հետեւեալ ճոխ բովանդակութեամբ.

Դիմակներուն ծայրը (Խմբագրական) Տ. Ա.— Ադամեանի յիշատակին (Ադամեանի քանի մը անտիպ ոտանաւորներով մէկտեղ) ԱԼՓ ԼԱԼԱՆ.— Քննադատականի մը պատասխանը. ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ.— Խանդավառութիւններ. Թիթեռնիկ. Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ. Ան չգիտեր. Մ. ԱՃԷՄԵԱՆ.— Իրականութեան ծոցէն. «Բարձրագոյն Դաստիարակը.» ՄԷՐՍԷՏԷՍ.— Բարակ ցաւը (Նորավէպ գաւառի կեանքէն) Դ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ.— Հրահանգներ դպրոցական առողջապահութեան. Թարգմ. Մ. Ս.— Յուշատետր։

ՄԱՍԻՍի տարեկան բաժանորդագինն է Կ. Պոլսոյ համար ՔԱՌԱՍՈՒՆ ղրշ. և գաւառներուն համար ՅԻՍՈՒՆ ղրշ.։ Արտասահման 12 Ֆրանք կամ 5 րուպլի։ Խմբագրութեան կեդրոնն է Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան, Թիւ 13։

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս տը Քոնսթանթինոբլը)

ԺԱՆՏԱԽՏԸ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ, 20 յունիս.— Ժանտախտը կը տարածուի, ինչ որ մտահոգութիւն կը պատճառէ մանաւանդ Եգիպտոսի նաւահանգիստներուն մէջ։ Հիւանդութեան բոյնը Զագազիկի մէջ է, ուր ամսոյս սկիզբէն ի վեր քառասունըութ դէպքեր պատահած են։

ԱՒՍՏՐԻԱ

ՎԻԷՆՆԱ.— Այսօր սկսաւ 125 միլիոն քուրոնի փոխառութեան ստորագրութիւնը որ եռապատիկ կատարուեցաւ։

ՍԵՐԲԻԱ

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Լրագիրները կ'ըսեն թէ Ռուսիոյ կայսրը մեծ հաճոյքով ընդուներ է Ալեքսանդր թագաւորին և Տրագինա թագուհիին յայտնած փափաքը՝ Ռուսիոյ արքունիքը այցելելու համար։ Այցելութեան թուականը յետոյ պիտի որոշուի։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՊԵՐԼԻՆ.— Նէօսթէ Նախրիխթէն կ'ըսէ թէ Ռուսիոյ կայսրը ներկայ պիտի գտնուի Տանցիկի ռազմափորձերուն։

ԻՏԱԼԻԱ

ՀՌՈՄ.— Ծերակոյտին մէջ, արտաքին գործոց նախարարին վրայ վիճաբանութիւն կատարուած ատեն, արտաքին գործոց նախարար Պ. Բրինէթի յայտարարեց թէ Միջերկրականի մէջ Իտալիոյ շահերը պէտք եղածին չափ երաշխաւորուած են։ Եւրոպական մեծ տէրութեանց խմբումները խաղաղութեան տարր մը կը կազմեն, և անոնց հետեւանքով միշտ նուազ ձգտեալ վիճակ մը ունեցած են մեծ ազգերու յարաբերութիւնները։ Ծերակոյտը ընդունեց արտաքին գործոց ելմտացոյցը։

ՓՐԱՆՍԱ ԵՒ ՄԱՐՈՔ

ՓԱՐԻԶ.— Արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ ընդունեց Մարոքի արտակարգ դեսպանութիւնը որուն պետը շնորհակալութիւն յայտնեց իրենց եղած սիրալիր ընդունելութիւններուն համար և նուէրներ յանձնեց Պ. Տէլքասէի։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԹԻԷՆ-ՑԻՆ.— Միջազգային զինուորներու հրամանատարներուն արտօնութեամբ, չինական զինուորները, գրաւեցին քանի մը տեղեր, ուրկէ հեռացած էին օտար զինուորները։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՃԻՊՐԱԼԹԱՐԻ ԽՆԴԻՐԸ

ՄԱՏՐԻՏ, 20 յունիս.— Սպանիոյ նախարարաց Խորհուրդին այսօրուան նիստին մէջ Պ. Սակասթա յայտարարեց թէ Ճիպրալթարի խնդիրը որ և է վէճի հանգամանք չունի և թէ Սպանիոյ ու Անգլիոյ յարաբերութիւնները մտերմական են։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.— Թրանսվալէն առնուած հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ Տէվէթ զօրավարը որ քանի մը օր առաջ Շթայն նախագահին հետ՝ Օռանժի հիւսիսային կողմը կը գտնուէր, պիտի միանայ Պոթա զօրավարին։

ԼԱ ՀԷ.— Քրիւկէր նախագահին բարեկամները բացարձակապէս կը հերքեն այն լուրը թէ Պոթա զօրավարը բանակցութեանց ձեռնարկած ըլլայ Լորտ Քիչնէրի հետ, նաեւ կը յայտարարեն թէ կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ Քրիւկէրի և Պոթայի միջեւ։

ՓԱՐԻԶ.— Փրանսայի առեւտրական նախարարութիւնը մօտերս յանձնաժողով մը պիտի ղրկէ Թրանսվալ՝ քննելու թէ Թրանսվալ և Օրանժ ի՛նչ տեսակ շահաստաններ կրնան ընծայել փրանսական վաճառականութեան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Տասը հազար անգլիացի հայրենասէրներ փորձեցին արգիլել պօէրասէրներու մէկ գումարումը։ Անկարգութիւններ ծագելով շատերը վիրաւորուեցան։ Պօէրասէրները պարսաւանքի քուէ տուին նախարարութեան՝ Պօէրներուն անկախութիւն տալ չուզելուն համար։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՊՐԱԶԻԼԻԱ

ՊԵՐԼԻՆ.— Րայխս-Անցայկըրէն կը հեռագրեն թէ 25 միլիոն մարքի դրամագլուխով գերման սենտիքա մը կազմուեր է Րիօ-Կրանտէի և Սան-Բաւլոյի նահանգներուն մէջ գերման գաղութներ հաստատելու նպատակով։

ՌՈՒՍԻԱ

ՊՐԻՒՍԷԼ.— Լա Պէուր տը Պրիւսէլ կ'ըսէ թէ վերջերս կնքուած ռուսական 425 միլիոն Փր.ի փոխառութիւնը նախաբանն է մէկուկէս միլիար Փր.ի մեծ փոխառութեան մը որուն համար բանակցութիւններ կը կատարուին այս պահուս։ Այդ գումարը երկաթուղիներու ծախքերուն պիտի յատկացուի։

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեւք Դ.	Օ. Ո.	26	27
Ամէնէն բարձր գին	»	27	00½
Ամէնէն վար գին	»	26	39
Րումէլի երկթ. գոց.	Ֆր.	111	37
Ամէնէն բարձր գին	»	111	50
Ամէնէն վար գին	»	111	—

ԲԱՑՈՒՄ 8 Յունիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեւք Դ.	Օ. Ո.	26	38½
Րումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	111	12
Օսմանիէ		—	—
[illegible]		14	—
Օսմ. Պանքա		—	—
[illegible]		[illegible]	05
[illegible]		[illegible]	15
Օսմ. [illegible] Ընկ.		[illegible]	20
[illegible]		6	07
» [illegible]		105	—
» [illegible]		480	—
[illegible]		468	50
[illegible]		88	50

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն [illegible] ամիս	Ղրշ.	109	25
» » » չէք	»	109	35
Փարիզ » »	Ֆր.	22	98¾
» » » չէք	»	22	84
Պէրլին անմիջական չէք	Մարք	18	51
Վիեննա չէք	Ֆիօռ.	21	75

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	[illegible]	22
Անգլիական ոսկի	»	[illegible]	
Եօլ Էմփերիալ	»	91	10
[illegible]	»	[illegible]	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	[illegible]	07
[illegible]	»	102	20
Ռուսական [illegible]	Օ. Ո.	5	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ. 20 Յունիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ	93	69
Օսմանեան Թանզ. սէրի Բ.	50	
Օսմանեան Թանզ. սէրի Դ. բաց.	24	50
Օսմանեան Թանզ. սէրի Դ. գոց.	24	50
Օսմանեան Պանքա	12	—
Թուրքական 1890	101	25
Եգիպտական 5%	40	—
» [illegible]	45	—
Պուլկարական 1888	83	50
Խէտիւեան Ունիֆիէ	105	75
Տոմենիալ	104	-
Թրանսվալ	3	56
[illegible] Երկաթուղի	13	—
[illegible]	25	360

ՓԱՐԻԶ 20 Յունիս

[illegible] 3%		100	17
» 3½%		101	40
Օսմ. Թանզ. սէրի Դ. բաց.	Ֆր.	25	12
» գոց.		25	12
» » Բ.			
» » Դ.		28	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	549	—
Օսմանիէ		457	—
Րումէլի երկաթուղի		114	75
Օսմ. [illegible]		521	—
Օսմ. Րէժի		317	—
[illegible] 4%		495	—
[illegible]		1023	
[illegible]		97	95
[illegible]		71	97
Թրանսվալ		90	25
[illegible]		25	205
[illegible]		2	—

ՊԵՐԼԻՆ 20 Յունիս

[illegible]	240	40
Րումէլի Երկաթուղի	106	—
Օսմ. [illegible]	292	—

ՎԻԷՆՆԱ. 20 Յունիս

[illegible]	218	25
Րումէլի երկաթուղի	169	—
Եէնի. Երկթ. պարտաթուղթ	101	20
[illegible] 3%	30	260

ՊՐՈՒՍԷԼ, 20 Յունիս

Օսմ. Թանզ. սէրի Դ.	24	75
Րումէլի երկաթուղի	113	—

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ
O ԿՐԱՆ ՄԱԿԱԶԷՆ
Բերա Մեծ Փողոց Բասաժ Կոլըն-Ուլըս
ՄԵԾ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Վաճառատանս բոլոր սալոններուն
20 օրուան համար միայն սկսեալ 11/24 յունիս, 1901 երկուշաբթի օրէն
ԶԱՐՄԱՆԱԼԻ ԳԻՆԵՐ
Կիներու և այրերու համար բուրդէ ու մետաքսէ ապրանքներ 2—5

ՄԿՐԴԻ ՄՈՒՍԻ ՉԱՆ ՕՇԱԿԱՆ
Եդրամը, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888
Պարոնայք Սզող եւ Պօլէն,
Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող եմ փորձերը ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցս մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն, իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնը ի վաղուց անտի ճոչակած է, մասնաւորապէս այդ յատուկ պատրաստութեան մէջ։ Տր. Մ. Մ. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ԻԼԱՆ
ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ
Շիրքէթը Խայրիյէ վափուրլարընըն սարֆ վէ իսթիհլաք օլունմագ վէ Ինկիլթէրանըն [illegible] լամպթըն ճինսինտէն իւզրէ 10,000 թօնիլաթօ մըգտարը մառուֆ քէօմիւրի միւզայէտէ օլունմագըզընտան վէ պիլմիւզայէտէ թէգալլիւր իտէճէք Փիյաթը չիրքէթճէ միւսաատընտէ կէօրիւլտիւքի հալտէ իհալէ հալիյէսինին 16ընը ճումա իրթէսի կիւնի ինհալէյի իպթիտաիյէսի իճրա վէ մահը մէզքիւրուն 23ընճի ճումա իրթէսի կիւնի սաաթի գաթարը գաթիյէսի իճրա գըլընաճագընտան թալիպ օլանլարըն 1000 լիրայի օսմանիյի աքչէի թէմինաթ միւսթասհիպէն ճէամը մէզքիւրէ սաաթ 6տան 8է գատար չիրքէթի մէզքիւրէ իտարէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
26 մայըս 317 5—6

ՈՒՆԻՈՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
Ապահովագրական Ընկերութիւն
Հաստատեալ ի Բարիզ 1828—1829

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1899ի վերջը հատուցեալ վնասք	240	Միլիոն ֆրանք
1899ին գանձուած ապահովագին	19½	» »
Դրամագլուխ և պահեստ	105	» »
Ապահովագրեալ դրամագլուխ	18	Միլեառ »

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1889ի վերջը հատուցեալ վնասք	99	Միլիոն ֆրանք
Ընթացիկ ապահովագրութիւնք	253	»
Դրամագլուխ և պահեստք	150	» »

որ ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին հետ կը համեմատի 60% — ինչ որ «Ունիոն»ի ապահովագրելոց կ'ընծայէ հսկայ երաշխաւորութիւն մը ՈՐՈՒՆ ՆՄԱՆԸ ԿԱՐԵԼԻ ՉԷ ԳՏՆԵԼ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԳՈՐԾՈՂ ՈՒՐԻՇ ՈԵՒԷ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՔՈՎ։
Արեւելքի համար մասնաւոր սակացոյց զեղչեալ գիներով։ Նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի գերազանց քան ուրիշ ո՛ և է ընկերութեան պայմանները։ Շահաբաժիններու տարուէ տարի անմիջական վճարում, որով «Ունիոն»ի ապահովագրուողք ԶԵՐԾ են այն վտանգներէն և յուսախաբութիւններէն, որոց կ'ենթարկուին մինչ այն անձինք որ Շահաբաժիններու բարդման (accumulation des bénéfices) ՑՈՒՐ և ՏՆԱՍԱԿԱՐ դրութեամբ գործող ընկերութեանց կ'ապահովագրուին։
Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ
Թուրքիոյ և Արեւելքի Տնօրէնութիւն
Կ. Պոլիս, Կալաթա, Թահթաղուրուն Խան, Օսմ. Պանքային դիմացը։
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

MIRACULOUS SKIN OINTMENT

ՄՈՐԹԻ ՀՐԱՇԱԼԻ ՍՊԵՂԱՆԻ ՄԸ

Այս սպեղանին, որուն բուժիչ արդիւնքները իսկապէս հրաշալի են, բուսային նիւթերէ պատրաստուած է։ Մինչեւ հիմա հասարակութեան մատուցուած դեղերուն մէջ լաւագոյնն է ասիկա իր տեսակին մէջ։ Ստուգապէս կը բուժէ բոլոր մորթային հիւանդութիւնները։ Իբր ազդեցիկ դեղ կը գործածուի տղոց և չափահասներու աչքի բորբոքման և ռնգատաբոկ բորբոքման և ճաղցկեղի դէմ։ Կը բուժէ ամէն կարգի վէրքեր, ինչպէս նաև կեղեր (ulcères), պալարներ (չիպան), բորբոքուն ուռեր, ուռոյցքր (tumeur), մորթին դուրս տալը (éruption), խոյը (սրանա), կուրծքի ցաւեր, ոտքի դառնալը, մէջքի ցաւ, վիզը բռնուիլը, յօդացաւ, մկնացումներ (tic), յօդակապերու տկարութիւնը, կեղանկը (մաքիա), ճմլուածներ, ճաքռտուածներ, ճերուրտուածներ, արիւնեբութիւնը, ցուրտէն առաջ եկած ճաքռտուածներ, վէրքեր, ուռած եւ սեւցած աչքեր, մորթախտ, մատնաշուրեր, վարդախտի հետքեր, մորթային հետքեր։

Մորթի այս հրաշալի սպեղանին աչքի հիւանդութեանց և վէրքերու համար լաւագոյն սպեղանին է։ Կը գեղեցկացնէ մորթը։ Մինչ օգտակար արդիւնքներ առաջ կը բերէ հետեւեալ հիւանդութեանց մէջ, երբ միւս բոլոր դեղերը և բժիշկները չեն կրնար բուժել զանոնք. ճերմակութիւն (սաչգրրան), օձացաւ (երլանեըգ), սրբին (բէմբէյի) բորոտութիւն, փոքր այտուածներ, կարմրութիւններ, ածելիի վէրքեր եւն. եւն։

Այս սպեղանին պէտք է գտնուի ամէն տան և նաւերու մէջ։ Իւրաքանչիւր թիթեղէ տուփին գինն է 3 չիլին 6 բէնս։ Այս սպեղանիէն յանձնարարութիւն ընողները պէտք է դիմեն ցամաքային Եւրոպայի միակ գործակալ Գ. Էսմըն Թաբուտեայի վաճառատունը, որ կը գտնուի Կալաթա-Շիշլի թրամուէյի գիծին կայարանին մօտ, Կալաթա, Վոյվոտա փողոց, Թիւ 95-96։

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Բարիզի անծանօթ փաստաբաններէն մին ստամոքսի սոսկալի հիւանդութեան մը հետեւանքով ստիպուած էր երեսի վրայ ձգել գործերը, այնչափ կը տառապէր։ Մեծ ախորժակով կը ճաշէր, սակայն կէս ժամ վերջ գլխու պտոյտն ու ստամոքսի խիթերը կը դառնացնէին կեանքը փաստաբանին որ երկու տող բան գրելու անկարող էր դարձած։ Գրիչը ձեռք առնելէ անմիջապէս վերջ ստամոքսը կը ծանրանար, սիրտը կը խառնուէր և ամբողջ մարմինը կը ճնշուէր։ Ստամոքսի հիւանդութեանց դարմանումին յատուկ դեղահատերը, ջուրերը, փոշիներն ու գինիները յաջորդաբար գործածեց առանց փոքրիկ մեղմացում մը ձեռք բերելու։

Խնճոյքի սեղանէ մը վերջ երբ խեղճ մարդը անկիւն մը առանձնացած լուռ մնջիկ կը տառապէր ըստ սովորութեան, տանտիրուհին քովը եկաւ և խոստումնալից յանձնարարեց ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՑ գործածել եթէ ստամոքսի ՚ն է հիւանդութիւն ունի։ Փաստաբանը թէև յուսահատ, սակայն փորձ մը եւս ըրած ըլլալու համար, տուն վերադառնալուն շիշ մը ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՑ բերել տուաւ և գաւաթ մը խմեց անկէ։ Այս առաջին գաւաթն իսկ իր բարերար ազդեցութիւնը ներգործեց և հիւանդը թեթեւացում մը զգալով ստամոքսին վրայ շարունակեց գործածել ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՑը։ Մէկ քանի շաբաթ վերջ ստամոքսը գտաւ իր սովորական առողջութիւնը, մարսողութիւնը կանոնաւորուեցաւ ու քիչ յետոյ փաստաբանը բոլորովին ապաքինելով սկսաւ շարունակել իր զբաղումները. ու զինքը երախտապարտ զգալով ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՑին ստամոքսի հիւանդութենէ տառապողներուն ջերմապէս կը յանձնարարէ զայն։

Կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ 466 15—30

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Ջղագրգռութիւնս ստիպած էին զիս նստողական կեանք վարել, որուն հետեւանօք ամէն օր կը տառապէի ՊՆԴՈՒԹԵՆԷ ու ՊԱՍՈՒՐԷ։ Շարունակ գլուխս կը ցաւէր, աչքերս կը մթննային, ստամոքսս կը խառնուէր և օր մը հանգիստ չունէի։ Պասուրէն գոյացած պալարները մանաւանդ մինչ կը խլխլային։ Բժշկի մը յանձնարարութեամբ ՏՔԹ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ գործածելս քիչ յետոյ ստամոքսս շտկուեցաւ, գլխուս ցաւերը անցան. պնդութիւնը աստիճանաբար բժշկուեցաւ և ոչ Պասուրէն և ոչ պալարներէն հետք չմնաց, և հիմայ Տքթ. Ֆռանքի առողջութեան դեղահատերուն շնորհիւ կատարելապէս առողջ կ'ապրիմ։

Ֆրանսա Սէն Լոռան գաւառին կառավարիչ. ԱԼՖՐԷՏՕ

Վերոյիշեալ դեղահատերը ճշմարտապէս միակ դարման են, պնդութեան, պասուրի և անոնցմէ գոյացած ամէն կարգի հիւանդութեանց. կանոնաւորապէս գործածուելով, ստամոքսն ու աղիքները կը զօրացնեն ու մարսողութիւնը կը դիւրացնեն։ Կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ 479 18—30

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ին
Կ. ՊՈԼԻՍ
Թահտաքալէ

PARIS 1889
EXHIBITION
MÉDAILLE D'OR

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ ու եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաեւ Թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։ Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու գերազանց աժանութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալոկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրոստի Գաբ և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի ստորեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցագրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով.

ԲԱՐԻԶ.—	Պ. Պ. Լաքառիէռ Որդի եւ Ընկ. 28. — Ռիւ Շաթօտէօն։
ԹՕՄԱՑ.—	Պ. Պ. Ապքար եւ Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—	Պ. Մ. Գալֆաեան.
ԳԱՀԻՐԷ.—	Պ. Հ. Ռոզանեալ.
ՌՈՒՍՃՈՒՔ.—	Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՐՆԱ.—	Պ. Կէռոն Արտիթի
ԶՄԻՒՌՆԻԱ.—	Պ. Հայնրիխ Վառնինկ.
ՍԵ ԱՆԻԿ.—	Պ. Տինօ Ֆէրնանտէզ.
ԻԻՍԿԻՒՊ.—	Պ. Մ. Քափուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.—	Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՆ.—	Պ. Պ. Պետրոսեան եղբարք.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ.—	Պ. Աբիս Կ. Ինճիճեան.

DUC
PAPIER À CIGARETTES
DUC
EXTRA SUPÉRIEUR
DÉPOT UNIQUE POUR LA ROUMANIE LA TURQUIE ET LA BULGARIE
DRAGONIS & BILIKAS
CONSTANTINOPLE GALATA
YENI SANDOUKDJILAR Nº 102

DRAGONIS & BILIKAS
GALATA
Rue Sandoukdjilar Nº 102
CONSTANTINOPLE
BON
150 FEUILLES
PAPIER
Bon Marché

Երբ ամէն տեսակ կը ջանաք ձեր առողջութիւնը պահպանել, ուշադրութիւն ըրէք որ ձեր գործածած սիկառի թուղթերն ալ առողջապահիկ ըլլան։ ՏԻՒՔ և ՊՕՆ և ՃԵՐՄԱԿ ԿՈՂՔՈՎ ՊՕՆ սիկառի ընտիր թուղթերը ջերմապէս կը յանձնարարուին, որովհետեւ առողջապահական օրինաց համեմատ պատրաստուած են։ 2—52

ԼԷ ԲՐՕՎԷՆՍ ՐԷՒՆԻ

LES PROVINCES RÉUNIES
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԳԻՐԻՒՔՍԷԼ

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի,
ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ԳՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

Թղթենիւ Տնօրէնութեան
Ա. ԿԻՒՐՔՃԵԱՆ

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ
ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէնտիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

ՊԵՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Արքայական հրամանագրով տրտնուած 1853 անտ. 26ին կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պերլինի Վիքթօրիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Ֆր. 967,321,496
Պահեստի դրամ Ֆր. 270,096,743

ՊԵՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, տրկութ, ցնկանս թոշակ, եւն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, լաւագոյն փոքր վճարումներով։—(Մեր նոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն շողենաւի, երկաթուղիի, թիւնելի եւն. արկածներու դէմ, ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 Ֆրանք), այս զինուով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆ.՝ մահուան պարագային, 15,000 ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱ
Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻԼ ՎՕԿԼ

Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային դէմը, Ինայէթ խան. Թիւ 7. 8. 9.

ՀԻՆ ԳԻՆԻ երեսուներուր տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ, հանդուցեալ Յովսէփ Եռէկեր պոլսի տանը։

ԻԱ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
Ամենանէն Միջազգային Ընկ. ն կեանաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յՍտամպոլ

Բոլրիզ 1 և 3 Լը Բէյթէր փողոց (Պատրաստ ալ զ'Ինգլիքէր անկամը)։

Ջաւա փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ.

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորուած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 359 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 6,230,000,000 ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներուն վճարուած՝ մէկ միլիառ 660 միլիոն։

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) ամէն շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրերը։ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձնման թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ որ-հեսոք. ընկերութեան և համբերութեան յաջողակ բոլոր վաւերներն և մանաւանդ ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պարագային։ Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ ապառիկ ծախքի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ Ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ առաջին տարիներէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար իրաւունքներ անկորուստ են։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրելի ամէն երկրներ բոլոր մասնաճիւղներով, ինչպէս նաեւ ապահովագրեալ պատերազմի և նաւերէն չորս երաշխաւորեալ տարածութիւն։ Ամէն ընդարձակ տեղեկութիւններ հանդէպ դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ա. ՕՌ. ՍՈՒՓՍՕՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Բնիկք-Պատասխանատու
Յ. ՋՈՒՎԱՃԵԱՆ

192

Վոյվոտա փողոց Վիքթօրիա խան Ղալաթիա

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ.ᵉ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
(Տանեսի զարեհրատան վրայի յարկը, Եհեղ Չռալումբեանց դէմը)

[illegible] ամէն տեսակ [illegible] ցաւով զիմելու եւ բուժուած վերադառնալու [illegible]

Նորաձեւ [illegible] և [illegible] [illegible] կը պատրաստեն, [illegible] զիմի ձեռատոռութիւն ցաւ սարքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն [illegible]

[illegible] ցաւի [illegible]

Յ. Գ. [illegible] (միջնել եէա oz) [illegible] (միջնել եէո ehekr) [illegible]

Սանար.—[illegible] ՅՈՒՆԻՍ!! 197

ՍԻՆ ԿԷՐ

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ ԿԱՑՍ-ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՑՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զատ անգլ. պղպջատեալ տոկունութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, գերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքանշան ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, Շիշանէ համբայ, Ղալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր խան. Թիւնէլին առեւ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց Թիւ 13։

NEVRALGIES Անգար, Ստամոքսի կծկում, Անարիւնութիւն և բոլոր ջղային հիւանդութիւնները մէկ ժամուան մէջ կը բուժուին շնորհիւ Տոքթէօր CRONIERի ՀԱԿԱՋՂԱՑԱՒԱՅԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐՈՒՆ

Տուփը 3 Ֆրանք, համբոյ ծախք չառնուիր Paris, գեղարան Robriquet, Monnaie փողոց Թիւ 23։ Կը ծախուի նաեւ բոլոր դեղարաններու մէջ։

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

ախարհի մէջ լաւագոյն դեղն է
ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ
ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «իբոֆոսֆիթ տը շօ է տը սուտ» ի հետ խառնուած։ Տղայք [illegible] կ'ուզեն ճաշակել զայն։ Ընտ. [illegible] տղոց ամսոր սահ պզդելիկ չէ. բուժելու համար

ՀԻՒՄԱՏՆԵՐ ԽՈՑԸ (սըրաճա),
ՅՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՍԻՒՐԺՈՄԸ.
ՄՕՆՆԱՆՑ ՈՍԿՐԱՑԿԵՐԹՈՒԹԻՒՆԸ.
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐՔՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակալութիւն ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԵՐ ԵՒ ՀԱՒԻՂ 531

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատեով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
թուական եւ
(20 Սէֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Գ. Ալպէր Սիմըն
Թոփհանէ խան, Վոյվոտա փողոց
Թիւ 87

ԱՊԱ ՀՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է ՕՍՄ ԲԱՆՔ խան, Պերպերեան Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եէնի Ճամի Հավլուսաց փողոց,
Օսմ. Նաւահանգստի դէմը

Ներ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զասօխ
Մաքրուհանէլար, Զարհոր խան, Թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆԱՒԵՐՈՒ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Նաւանուն	Թօնօ	Նաւանուն	Թօնօ	Նաւանուն	Թօնօ	Նաւանուն	Թօնօ	Նաւանուն	Թօնօ
Ալպանօ	1069	[illegible]	1497	[illegible]	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէբբօ	2607	[illegible]	3906	[illegible]	1695	Մարէնկօ	2273	[illegible]	1118
Անճէլօ	1541	[illegible]	895	[illegible]	775	Մարչէլլօ	2702	[illegible]	1785
Արիոսթօ	2377	[illegible]	4311	[illegible]	1581	[illegible]	3557	[illegible]	1192
[illegible]	1822	[illegible]	987	[illegible]	2780	Մէլօ	1057	[illegible]	1300
[illegible]	1364	[illegible]	2382	[illegible]	3500	Մօնթէպէլլօ	1785	Թասսօ	1323
[illegible]	1078	[illegible]	1713	[illegible]	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1542
[illegible]	841	[illegible]	504	[illegible]	3254	Նէրօ	1082	[illegible]	1227
[illegible]	4421	[illegible]	3464	[illegible]	5540	Օհիօ	4100	[illegible]	1470
[illegible]	1671	[illegible]	1530	[illegible]	1080	[illegible]	4086	[illegible]	487
[illegible]	1827	[illegible]	1341	[illegible]	1058	[illegible]	1535	[illegible]	3429
[illegible]	1344	[illegible]	954	[illegible]	2307	[illegible]	1537	[illegible]	1914
[illegible]	1094	[illegible]	1328	[illegible]	1700	[illegible]	510	Վօլօ	1399
[illegible]	2739	[illegible]	849	Լէօ	1058	[illegible]	2329	[illegible]	2396
[illegible]	1884	[illegible]	4582	[illegible]	2272	[illegible]	1668	[illegible]	1850
[illegible]	2697	[illegible]	3080	[illegible]	1648	Ռօլլօ	1613	[illegible]	1200
[illegible]	4385	[illegible]	1848	[illegible]	2191	Ռոմէօ	1789		

Ուրպինօ շոգենաւը, նաւապետ Քըլ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն Հոս հասած է։ Իսկօ շոգենաւը, նաւապետ Եէյց, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 15ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Յ. ՀԻԼՑ ԵՒՆ ՐԻՋՕ
Թիւ 23—24, Գրաֆիքա Միրքէթ խան. Ղալաթիա 277

ՊԱՐԻԶԵԱՆ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԳԱՐԼՕ ԱՀՆԱՄԵԱՆ
ՀԱՅ ԿՕՇԿԱԿԱՐ
ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՒ ՎՐԱՅ
ԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ
Նաեւ կաղերու համար պատրաստուած
Ղալաթա, Վոյվոտա փողոց, Թիւ 103

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Մեկնման [illegible]

- [illegible] 5 18 Օտեսա [illegible]
- [illegible] 6.19 [illegible]
- [illegible] 7 20 Օտեսա [illegible]
- [illegible] 7.20 [illegible]
- [illegible] 8 21 Օտեսա [illegible]

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՒ ՀԱՒՐԻ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
[illegible]
Յունիս 24ին Անատոլի, Ադանա, [illegible]
[illegible]
Յունիս 25ին Անատոլի, ուղ. Մարսիլիա,
[illegible]
[illegible] 245 ֆրանք. Բ. կարգ 175 ֆրանք. [illegible]
[illegible] 616 [illegible]

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլ և [illegible]

Նաւանուն	Թօնօ	Նաւանուն	Թօնօ
[illegible]	10500	[illegible]	3500
[illegible]	10500	[illegible]	3500
[illegible]	10500	[illegible]	3000
[illegible]	9000	[illegible]	3500
[illegible]	9000	[illegible]	3500
[illegible]	8000	[illegible]	3500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	5000	[illegible]	2500
[illegible]	5000	[illegible]	2000
[illegible]	2700	[illegible]	900
[illegible]	2700	[illegible]	800
[illegible]	2700	[illegible]	800
[illegible]	[illegible]		

[illegible] 24 [illegible]

[illegible]
[illegible]
Ղալաթիա, [illegible]
190

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑ
[illegible] Լիվերփուլ և [illegible]

Նաւանուն	Թօնօ	Նաւանուն	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3229
Քամփանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	[illegible]	1938
Ումպրիա	8128	Սիրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	3181
[illegible]	7269	[illegible]	1614

Դիմել առ ԺՕԼԻ և ՍԷՆԿԷՐ
Jely et Senger
[illegible] խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, [illegible]

[illegible]

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible]

Նաւանուն	Թօնօ	Նաւանուն	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2400
[illegible]	3000	[illegible]	1600
[illegible]	3000	[illegible]	3250
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	2000	[illegible]	2000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	2600	[illegible]	1000

Դիմել առ Ժ. Վ. [illegible] և ԸՆԿ.
[illegible] խան
[illegible] և ԸՆԿ.
134 21, [illegible]